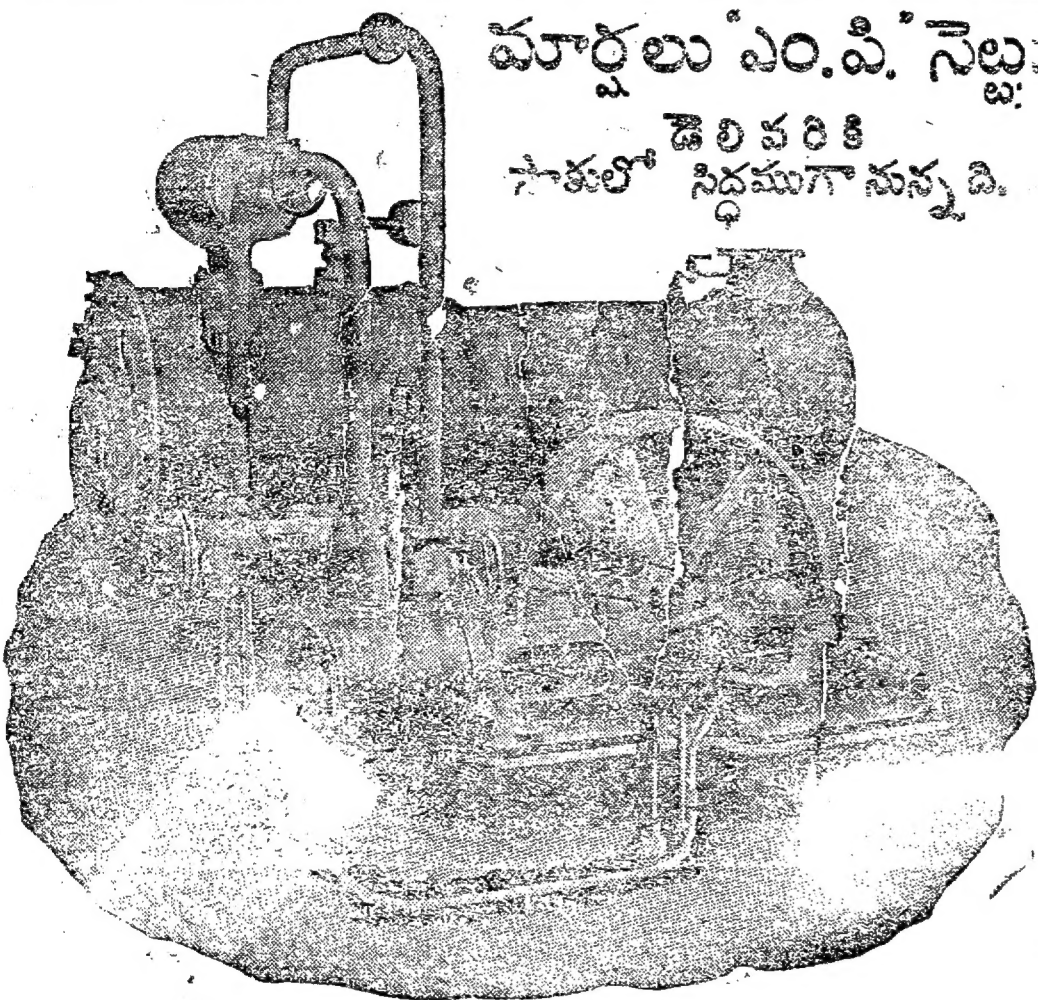

31094 ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 3. జెన్నవట్టణము 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 8 తేది గురువారము No. 31.
 సంపుటము. ౪ దుర్గతి నాడు శంకర భాద్రపద మాస శుద్ధ సప్తమి ౭. సంచిక. ౧౩౧

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు.
 డెలివరీకి
 సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

తాయిలర్లు, ఎంజీను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైసింగు
 మొదలగువాటిలో పయిన ఉండనది మార్వలు 'ఎం. పి.' పార్టీ నెట్టు
 రేమోక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
 మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1805

మార్వలు సనుజి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాకతీ, బెంగళూరు, రేలూరు. నెం. 9, నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ
 మా అమృతాంజనమును వాడి
 నంత మాత్రమున నయమగును.
 సులభ వల 0-10-0 అణాలు

మోహనీలైలము

సీసా 1-8 0-12-0

తామరలైలము

డబ్బి 1-8 0-6-0

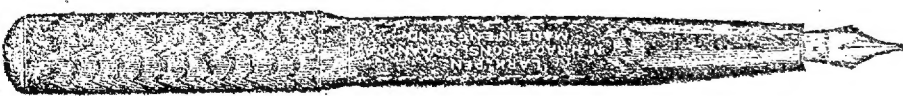
చంద్రపాడి

డబ్బి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

(2808)

1. "బ్రాకు బర్న" ఫౌంటెన్ పేనా, 12 ct బంగారుపాళీతో కలము డ. 2-10-0
2. "హార్మోనీ" " 14 ct " " 2-8-0
3. "స్వాక్" " 14 ct బంగారుపాళీతో కలది. ప్రత్యేకమైనది " 4-12-0
4. "టెట్రామెట్ ఐడియల్" ఫౌంటెన్ పేనా 14 క్యారట్ల బంగారుపాళీకలది. మిక్కిలి నాణ్యము. " 7-0-0

కలములు వి. పి. గా పంపబడును. వ్రాయునపుడు, సన్న పుపాళీ కావలెనో, ముదుగుపాళీ కావలెనో వ్రాయవలయు
 ను. మేము మంచికలములను చక్కగా పరిశోధించి చూచిన పిమ్మటనే పొర్చిలు ద్వారా పంపుదుము. కావున, దూరమునం
 దున్నవారు నచ్చుకము కలిగి బంగారద్వారా వారికి కావలసిన కలములు తెప్పించుకొనవచ్చును. కలయువారు ఈక్రింది
 అడ్రెసుకు వ్రాసికొనవలెను. యమ్. హెచ్. రావు అండు భన్సు, తపాలాపెట్టె నెం. 29, కాకినాడ.

ఫౌంటెన్

కలము

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

వ్రాసిన తనాలు భర్తలు కూడను అపేక్షించక ఇప్పుడే మీకు
 ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" పంపెదము.

త్వరపడుడు!

వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
 ఆలంకర్ణి హయాపథాలయము, 56, బ్రాచ్చే, మదరాసు.

పాఠశాలలయందు మతబోధ.

(ప్రభుత్వము వారి ప్రకటన).

కొంతకాలమునుండియు పాఠశాలలయందు మతబోధ ప్రభుత్వమువారిదృష్టి వాక్కించుచున్నది. ప్రస్తుతము పాఠశాలలయందు జెప్పుచున్న నిర్వ్యాధ్యులగుండు క్రమశిక్షణ తగ్గించి పెద్దలయందు గౌరవమును క్షీణింపజేయుచున్నదని కొందరు విద్యార్థులు జెప్పుచున్నారు. ఇంతవరకు కొద్దికాలము క్రింద 1854 సం. ప్ర. 43 నెంబరు జాబునందు తెలియజేసిన విధానమునే ప్రభుత్వమువారు పరిపాలించుచున్నారు. ఆ జాబునందు ప్రభుత్వమువారి సహాయము బొందుచున్న పాఠశాలలయందు గాని ప్రత్యేక పాఠశాలలయందు గాని మతబోధ లో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదని యున్నది. ప్రభుత్వమువారు రికమందు గూడ మతవిషయములయందు తాటకధ్యమున జేరవలసియును ఏ సంఘములుగాని ప్రత్యేకముగా కోరినయెడల వారలకు వారి మతవిద్యయందు పాఠశాలలో కక్షణను గలపుటకు సాధ్యమైనంతవఱకు ప్రయత్నించెదరు. దక్షిణహిందూస్థాన మహమ్మదీయవిద్యార్థులమువారి కోరిక వైని 1905 సంవత్సరములో ప్రభుత్వమువారి మద్రాసు ఇజలాములో కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి మతవిద్య గలపుట కనుజ్జ యిచ్చుచున్నది. పాఠశాల సమయమునకు పిల్లలు పాఠశాలావరణలో కొరకును మతవిద్యను చెప్పరమ్యనయ్య సంరక్షకులయొక్క అనుజ్ఞ లేనిది విద్యార్థికి మతవిద్యగలప రాదనియు తెలుపుచు 1914 సం. ప్ర. 10 ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయ పాఠశాలల కన్విటికిని అనుజ్ఞానంగిరి.

2. ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారు పొందుచున్న పాఠశాలలో మతవిద్య నేర్పుటకును అటంకములను కొంత వరకు తొలగించుటకు సమయము వచ్చినదని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. మతవిద్య గలపుట ప్రభుత్వమువారి కిష్టము లేదనుభావమును ప్రజలయందు తొలగించుటగాను అట్టివిద్య పాఠశాలలో నేర్పుటకును చిన్నదిన్న అటంకములుగూడ ప్రభుత్వమువారు తొలగించ నెంచిరి. కాన ప్రభుత్వమువారు ఈక్రింది ఏర్పాటులను జేయవలసి.

- (ఎ) పాఠశాలావరణములకు మతవిద్యకును, మతోపన్యాసములకును ఉపయోగించుట.
 - (బి) ఉపాధ్యాయులు స్వచ్ఛందముగా మతవిద్య గలప సమర్థించినయెడల వారిపట్టుజేయనివ్వటం.
 - (సి) సంరక్షకులు గోరినయెడల విద్యార్థులకు మతవిద్య నిర్బంధముగా గరపుట.
 - (డి) మతశిక్షణయందు వినియోగించిన కాలమును విద్యార్థియొక్క పాఠశాలా కాలమునుండి తగ్గించుట. పాఠశాలా కాలముయొక్క ప్రధమముననో చివరనోగిరించిన మంచి.
3. జిల్లాసంఘముల అధ్యక్షులును, పురపాలక సంఘాధ్యక్షులును, జిల్లా విద్యా సంఘాధ్యక్షులును దక్షిణహిందూస్థాన మహమ్మదీయవిద్యార్థులములకు, మద్రాసు అర్బిఫిషివ్ గారును, నగ్రాసు ఉపాధ్యాయుల సంఘకార్యదర్శిగారును, దక్షిణహిందూస్థానోపాధ్యాయుల సంఘకార్యదర్శిగారును, భూమకృష్ణులమును అధ్యక్షులకును ప్రధానోపాధ్యాయసంఘకార్యదర్శిగారును, 2 వేలలో తెలిపినవిషయములపై తమతమసలచుట విచారణనీసిదిగా ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.
- (4) మతవిద్యాశిక్షణయందు అనుభవముగలవారు తమ తమ విమర్శనలను, సలహాలను గూడ తెలుపుటకు ప్రభుత్వము వారు గోరుచున్నారు.

స్వదేశ హస్తనిర్మితవస్తువులు.

గట్టి కని! వెల సరసము!!

ప్రకటనైన ఉక్కుతో తయారుచేయబడు చున్న తిన్న, పెద్దవైటల వడోచాతులు, కేనాకర్లు, బల్లెయి కత్తులు, వివర్ణ ఒకేమదుగా వేసి తయారుచేయబడు చున్న అన్ని వైటల యి క్రిటి కప్పకాళములు, ఇనుప కప్పకాళములు, ఇక్రిడి యనును కలిసిన కప్పకాళములు, మంచి కాళములతో బంతో బస్తుచేయబడిన యినుపవేట్టలు వగైరా సామానులు మా కర్మాగారమున తయారుగుచున్నది. (8081)

దరఖాస్తులు ప పిన ధరలు తెలుపబడును.

వర్తకులకు సరసమైన కమీషన్ నియమమును.

తంతి చిరునామా: బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో., "ఇండస్ట్రీసు" కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ ctc పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా)

ఏలమల అమ్మకము

యాదాద్రి వెంకటసుబ్బయ్యగారి సుబ్బయ్య శెట్టిగారి యొక్కయు సారా వెంకట స్వామి నాయుడుగారి యొక్కయు ఇన్ సాల్ వెన్సి (పెటిషన్ నెం 82/1911) సందర్భమున అప్లికేషన్ అనైస్సిగారి ఉత్తరప్రసననుసరించి మెన్షన్ డౌడన్ కంపెనీవారు కడపలో ఆయా భవనములవద్ద 44 గృహములు, అంగళ్లు, భూములు, గృహోపకరణములు మొదలగు స్థిరాస్తులను 1921-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 17-వ తేదీ శనివారమునాడు పగలు 10 గంటల 30 నిమిషములకును అదే ప్రకారముగా తరువాత దినములందును

బహిరంగ ఏలము వేసి విక్రయించెదరు. కాటలాగు వలయువారు: మద్రాసు నుంకురాయ శెట్టిపిటిలో 21-వ నెంబరు భవనమున నుండు ఆక్షన్ డౌర్లు వ్రాసిన బడయగలరు. (3117)

మొత్తము గ మునింపు. యోగ్యతాపత్రములు. 2942 (1) కేసు కేసుల సంబంధమైన క్యాబిల్ 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుండిన. 4-కి యిద్దా మెడికల్ హాల్ వారి ట్రైకోచిక అండ్ సెక్యూర్ ట్రాఫిక్ నెం 3000 తదితర స్వస్థమయ్య. ఉజ్జయిని ఎల్. సి. కపూర్ 22-9-18 75 వా. ఫె. 8.

పాశ్చాత్య వెంకటాచల వండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతధమగు లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుణకారియగు నివ్యావధము వేంకటేశ్వరదేవని ధారాళముగా చెప్పవచ్చును పిటిలో అక్షేపకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు గావున ఆవును పుట్టిన కురువు మొదలగునవి వృద్ధులవరకు ప్రతిబిక్కుదును సంశయములేక నేదించవచ్చును. ఈ మాత్రలు 8 నుండి 12 వరకు తాంబూలములో గాని లేక వట్టి నోటి లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన ఎడల మందము అజీర్ణము మలబద్ధము చితి జ్వరము జ్వరము మలేరియాజ్వరము శీతము వాతము, దగ్గు, పడేకము వరుసుల నొప్పి బల

హీనత ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను జగ్గరకు రానియ్యదు. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేవోట మాత్రుండ వలసిన గుమస్తాలు వ్యాపారస్థులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను నేదించి గుణమును పొగడుచున్నారు. 250 మాత్రలు గల పీసా 1-కి 250 రు 0.4-0 ఒక పీసామొదలు 6 పీసాల వరకు పోష్టేజి 0.4-0 ఒకేసారి 6 పీసాలను తెప్పించిన పోష్టేజితో రు 1-8-0 12 పీసాలు " " 2-18-0 25 పీసాలు " " 5-8-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును శ్రీ శ్రీతారాఘవ వైద్యశాల (801-594) మైసూరు. తంతి చిరునామా— పండిట్ మైసూరు.

"అమృత నిష్యుత్ ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమును మిక్కిలి వుపయోగకరము. ఇది చూచుకొనుటకు చాతకము, పుట్టినలేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి ఆవునరములేదు. ములగమైన తెలుగులో వ్రాసబడినది. గొప్ప సర్టిఫికేటులను పొందినది. వెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు సబ్ జడ్జిగారగు అశీ శారాయణరావు. పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గార్లు వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతోషము కలిగించునని నా నిశ్చయము." పుస్తకములు వలయువారు యాదిగున చిరునామాకు వ్రాయవలయును. తాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము. 2868 వోడవరం, విశాఖపట్నం, జిల్లా

ప్రకటన (3120) మా వద్ద 36 హాల్సు వరకు హాల్సు బి ఆయిల్ ఇంజన్ అమ్మకముగల గలదు. వలయువాడు ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాసినయెడల యావత్తు విషయములు తెలుపబడును. తమ్మన వెంకటసర్వేసు అండ్ తమ్మన శ్రీరాములు. ఏలూరు.

వనావధినరస్పర్శిల్లా కర్తవీసేనన కర్తవ్యయోగ్య అతిమిత్రుడైన హాగట్టు టాంబూలు కేరెన్సుక నాంబిడి. ఫర 1-12-0 ఇండియా సిలోజోనండు ఎచ్చటి కెడెజ తపాలావల్పు తుతితముగా ముద్రాచును. (2978)

విలాసము సి. డి. సావంత్. నెం 144 ఫనభవాడి బాంబాయి.

నమకము (1842) బంగారు, వెండి రత్నముల నగలును ఇతర వస్తువులును వామన యిద్రిక పుచ్చుకొని నైకము ఇవ్వబడున ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి గురుసామి శెట్టి కంపెనీ 25, వై నాబాబు రోడ్, మదరాసు. నగలు వాణ్యముగాను భూమిలోడ 2 సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుటకుంచును. తయారున లేనివాటిని ఆతిక్రమముగా అర్హుల చేరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి అర్హుల యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్నవారి వలన మా వస్తుకము తెలిసికొనవచ్చును.

S. S. L. C. Public Examination, 1922. (3093) Group A—Telugu. KAMSANASANAM By M.R.Ry, K. Venkataramana Kavi, Price Rs. 0-10-0. Apply to: M, V. Ramana & Co., Book-Sellers, Nellore. M. P. Sarma, 331, Thambu Chetty Street, Madras.

ఇదే మంచినమయము సీమకమలాల పుష్పరాగములకెంపుల బంగారునగలున్ను వెల సరసముగాను వని శుద్ధముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి. కోటా మునిరత్నం శెట్టి అండు సన్సు, 8078 217, వై నాబాబు - మదరాసు.

ఈప్టరోగమున కమూల్యముగు మందు. ఇది మిగులహాశ్చర్యకరమగు మందు. పది పదునైదురోజులు రాయుటవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్టుకాక చర్మముపై మరియేవిధమయిన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీరోగమునకు బాగ్ర క్రిటిసికొన(భూతగు)మందియే దీనివెల టిన్ను 1-కి రసాల్ చార్జిలో సహాయ 4-8-0. (8111) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

మిల్లు అల్లరులు.

(ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన)

ఈ త్యాగరాజు చెట్టిగారు తదితరులను ఆగస్టు 28 తారీఖున మిల్లుప్రదేశములకు జరి అక్కడ వారు చూచిన సంగతులను అందువల్ల వారియుద్దేశములను తెలియజేయుచు గవర్నరు గారికి వ్రాసిన రహస్య లేఖను జూచిరి.

అజాబు చాలభోగము మిల్లుప్రదేశమునందలి హిందువులు వారితో చెప్పకొనిన తమ భయములు, అనుమానములతోను నిండి యున్నది. కలవరముగా నున్న సమయమున అట్టి భయములు గల్గుట సామాన్యమేయైనను, ఆ భయములను బాచి అపరాధమంతయు ఒక ప్రక్కనే గలదనిన ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించబారరు. ఈ అల్లరులయొక్క చరిత్రయే అట్టి అభిప్రాయములను బోగొట్టగలదు. పట్టణమందంతటను ఆదిద్రావిడులలో నిట్టి భయములు గల సంగతి ప్రభుత్వమువారికి తెలియును.

అజాబునందు తెలివిన గలవలనుగురించి ఆలోచించక పూర్వము అజాబునందు గల కొన్ని పారపాటులను దిద్దుట మంచిది. 27వ తారీఖున స్లాటరు గృహమున కొన్ని ఖడ్గములు దొరకినవనియు వానిని కనబరచబడినదిగా త్యాగరాజుచెట్టిగారు మొదలైనవారు పోలీసు స్టేషనులో కొరగా నవి గానింపలేదనియు అజాబునందుగలదు. 28 తారీఖునకు గతదినము ఆనగా 27 తారీఖున మిల్లు ప్రదేశములందగ్గర కొన్ని కర్రలును, కత్తులును ఒకసార్వేంటుకు గానించినయు అవి జరి వ పోలీసుస్టేషనులో గలవనియు పోలీసు కమిషనరుగారు బజల్ ఉల్లాగాలతో చెప్పిరి. ఈవిషయము ఈజాబును వ్రాసినవారలతో బజల్ ఉల్లాగారు చెప్పిరి. అకత్తులు స్లాటరు గృహమున దొరకలేదు. కమిషనరుగారు గాని మరి యే ఇతరభాద్యతాయువోద్యోగిగాని అట్లు చెప్పియుండలేదు గూడాను. 27 తారీఖున స్లాటరు గృహమున వోదాజూడలేదు. 28 తారీఖు అపరాధమున వోదాజూడిగాని ఖడ్గములుగాని కర్రలుగాని అక్కడగానింపలేదు. మిల్లునమీద ప్రదేశమున దొరకిన ఖడ్గములను కర్రలను పోలీసు కమిషనరుగారు తలచినట్లు పోలీసుస్టేషనులో నుంచబడలేదు. ఇనస్పెక్టరు/నాయగారు వానిని ఫైర్ స్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లిరి. ఆదిద్రావిడులవద్ద విచిత్రములయినకత్తులు దొరకినమాట నిజమే. అట్టిఆయుధములు హిందువులవద్ద మహమ్మదీయులవద్దను గూడ దొరకెను. అట్టిఆయుధములు ప్రభుత్వమున జూను 80 వ తారీఖున దొరకెను. ఆనయమున జాలకత్తులను పోలీసువారు హిందువులవద్ద పట్టుకొనిరి.

అజాబు వ్రాసినవారలు ఆప్రదేశముననున్న పెన్నన దీసి కొనుచున్న సైనికోద్యోగులగుడ అల్లరులలో చేరుదురేమో యని నూచింది. వారియొక్క శిక్షణవల్లన, ఇంకను వారు ప్రభుత్వమువారి ఉప్పును దినుచుండుటవల్లన వారట్టి అల్లరులయందు జోక్యము కలుగజేసికొనని ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము గలదు.

ప్రభుత్వమువారు గృహములు కాలిపోవుటచే గృహములులేని వారలకు భోజనము పెట్టుటగుర్చి ఇరివరకే తెలియజేసిరి. నేరగులు ఏజాతివారైనను కత్తెనుగా శిక్షించెదమనిగూడ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

ఆదిద్రావిడులను దూరముగానున్న రైలుమార్గములందగ్గర ప్రదేశములకు పంపివేయుట న్యాయముగాతోచినను సాధ్యము గాదు. ఒకజాతివారిలో చాలమందిని నిష్పంధముగా ఇంకొక దూరప్రదేశమునకు పంపి అచ్చటనుండి వారివృత్తులను సాగించుకొనుటకు ప్రతిదినమును రైలులో పట్టణమునకు తీసికొనవచ్చుటకు వీలులేదు. వ్యాసరాధిలో మిల్లులో పనిజేయు ఆదిద్రావిడులు కొన్నినందలు మాత్రమే గలరు. మిల్లులో పని జేయువారు 200 లు మంది గలరు. వ్యాసరాధిలో జేతానందగారు నూపరించుకొంటుంటు మంచి సమర్థుడగుట చేతను అర్ధిక పొదుపుకొరకును నియమింపబడిరి. వారు తమ ప్రదేశములను కట్టుదిట్టములలో పెట్టలేదని తగినంతసామగ్రియు లేనిది అజాబునందు నూచించినవలనను ప్రభుత్వమువారికి రింపబారరు. 28 తారీఖున అజాబువ్రాసినవారలకు నమ్మకమైన మాచారమును తెలియజేయలేదనుట నిరాధారమైనది. ఆదినమున రాజాగారుగాని సుందరాచార్యుగారుగాని ఆ ప్రదేశమునకు రాలేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసెను.

ఇద్దరుద్యోగులను బదలాయించవలెనని సలహాగలదు. ఈ సలహాను బలపరచుటకా జాబునం జేమియు గానింపదు. ఉద్యోగులు తమ విధానములను నిర్వహింపలేదను ఫిర్యాదులను గురించి కనుగొనుట కెల్లప్పుడును సిద్ధముగానే యున్నారు.

కాని ఉద్యోగులు రెండు కక్షలవారికిని సంతుష్టికరముగా తమ విధులను నిర్వర్తింప జేయలేదను మాత్రమున ప్రభుత్వమువారు వారిని దోషులుగా పరిగణింప జాలరు. కమిషనరు గారిమీద నున్న భారమును తగ్గించుటకును, కాంతిగానున్న ప్రజల రక్షణార్థమును ప్రభుత్వమువారు కమిషనరుగారికి ఒక పోలీసు నూపరించుకొంటుంటు ఇద్దరు అసిస్టెంటు: నూపరించుకొంటుంటు మద్దతు నిచ్చిరి.

జాబు వ్రాసినవారలు కలవరప్రదేశములో ఎక్కువపోలీసులను నియమించుటనుగూర్చి సంశయించుచున్నారు. ఇట్లు చేయుచున్న ప్రభుత్వమువారిదివరకే ప్రకటించియున్నారు. కాని ఖర్చుపెనుచున్న ఆప్రదేశమునందలి ప్రజలు యికమీదటిప్రసక్తనను బట్టియుండును. ఈఖర్చులు సామాన్యప్రజలనుండి వసూలుచేయవలసిన అవసరముండదని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు చట్టవిరుద్ధకార్యములను దౌర్జన్యమును నిరసించుటకుబడిగలవారలగుట వూర్తిగా నణచుటకు ప్రయత్నించవలెను. ఖర్చులను భరింప నవసరము వచ్చినయెడల అన్ని వర్గములవారును వారి వారి ఆదాయములనుబట్టి భరింపవలసియుండును.

* * * * *

సమాధానము కుదుర్చుకొనుము.

మద్రాసున రక్షకసంఘాధ్యక్షుడు డా. ఎఫ్. సిమ్మనుగారు దక్షిణహిందూజేతరక్షక సంఘాధ్యక్షుడుగు జమూల్ మహమ్మదు సాహెబుగారు, రావుబహదూర్ ఎమ్. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టి ఎమ్. ఎల్. సి. గారు. దివాన్ బహదూర్ గోవిందదాస్ చతుర్భుజాన్, ఎమ్. ఎల్. సి. గారు, సర్ విలియంబార్ డ్ షెల్ గారును, బక్సింగుహాము, కర్ణాటిక్ మిల్లు యజమానులకును పని వారలకును సమాధానము కుదుర్చెద మని తెలియజేసిరి. వారు ఈ కార్యసాధన కొరకు మిల్లు యజమానులను ప్రతినిధులను పని వారిప్రతినిధులను తమలో కలియవలసినదిగ గోచరున్నారు.

ప్రస్తుత స్థితిని గురించిగాని మిల్లు యజమానులు ఇదివరకు ఇచ్చినవనిన జీతములయొక్కగాని మంచి చెడుగులను గురించి తర్కించుట ఈ సంఘముల పనిగాదు. ఈ ప్రస్తుత అల్లరులను మాన్చి యజమానులకును పనివారిద్రకును సఖ్యము కుదుర్చుటయే వీరి యుద్దేశము. ఈసంఘమువారు పనివారిద్రను ముందు పనిలో ప్రవేశింప జేయుటకును తరువాత ఇట్టి సమ్మెకట్టు ఇకముందు రాకుండ జేయుటకును ప్రయత్నింతురు.

ఈ సంఘమువారికి వర్ణపక్ష అభిమానములు లేవు. వీరికి రెండు ఆదర్శములేకలవు:—

(1) ఇంకను సమ్మెకట్టులోనున్న వారికిని పనిజేయ నిచ్చ గించుచున్న వారికి సఖ్యము కుదుర్చుట.

(2) బక్సింగుహాము, కర్ణాటిక్ మిల్లుల యజమానులు పక్షాభిమానములు కాకుండ తిరిగి పనివారిద్రను ఇదివరకు వారి వారిపనులలో ప్రవేశింపెట్టుటకు వారిసమ్మతిని తెలియజేయవలెను. ఇంతవరకును పని కాకపోవుటచే బలహీనులుగా నుండుచు గాన పనివారిద్ర 20 తారీఖులోపల పనిలో ప్రవేశించువధిని వాళ్లకు మనసి 1 కి 6 రూపుములు ముందుగా నియ్యవలెను ముందుగా నిచ్చినదబ్బును తిరిగి ఎప్పుడు ఈ యనలసినదియు నిర్ణయించుట ఈ సంఘమువారికే వదలివేయవలెను.

పనివారలు పనిలో ప్రవేశించినతోడనే పనివారిద్ర యొక్కయు మిల్లు యజమానులయొక్కయు ప్రతినిధులతో గలసి ఆలోచించి ఈ సంఘమువారు ఇకముందిట్టి స్థితిగతులు మరల రాకుండుటకు ఏర్పాటులు చేయుటకు ప్రయత్నింతురు.

కాబట్టి ఈ సంఘమువారు దీనికి మిల్లు యజమానులను తమ సమ్మతిని తెలుపగోరుచున్నారు, వారు దీనికి సమ్మతించిన యెడల పనివారిద్రను గూడ పనిలో ప్రవేశించుటకును వారి ప్రతినిధులను ఈ సంఘములో ఇట్టి పరిస్థితులు రాకుండ జేయుటకు తోడ్పడుటకును కోరుదురు.

ఇల్లూరు వార్తలు:— రి. తేదీ సాయంత్రమున గం. 8-30 లకు యిల్లూరు రచ్చసావడి సమీపమునందలి బహిరంగస్థలమున నొక పెద్దసభ జరిగెను. భిషగగర్, కైక నరహృణ్య కాస్తులు గారి యగ్రాసశాధిపత్యముక్రింద గానాల రామమూర్తిగారు మద్దపాననిషేధమును గూర్చియు విదేశవస్త్రబహిష్కారమును గూర్చియు మిక్కిలి కాక్ ప్రాధిమ్య గా నుపన్యసించిరి. శ్రీమాన్ పల్నూరి రామచార్యులు గారును సభాపతిగారుకూడ ముచ్చటించిన తరువాత కల్లంగడులయొద్ద X స్థితిగుటకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులను, మహమ్మదీయ పంచమ ప్రతినిధులను గల యొచ్చిక నేతకసంఘ మొకటి సామీంపబడినది. ఈ గ్రామమునందలి పాటకపుజారివారును మామూడిగలును మద్దమును ముట్టుకొనకుండునట్లు తమ తమ కులములలో కట్టుబాట్లు నేర్పాటు చేసికొనిరి.

మా నా దేశము.

మానమునుండి కర్మ. ప్రతిజీవియు, నంతర్నిహితమైన భక్త్యమువలన నివసించుటను నేర్చుకోవలయును. ప్రతిమానవుడును బ్రహ్మాండమూర్తియై, ఆత్మభావనిమగ్నుడై యోగయుక్తుడై యుండవలయును. “యోగస్థ మన కర్మాణి”. ఆధ్యాత్మికజీవనమందలి సనాతనభక్త్య మిది. “తమసో మాకోవ్యత్యయ”. అంతర్వాసమైన తమస్సునందు దివ్యవ్యోమిని జూడవలయును. మహాకాంతమునందు భగవదాదేశము పొందుము. అంతర్వాసమువలన ప్రత్యాదేశరూపమున కర్మ చేయుము. ఆదేశవాచీ కంతముతో పలుకుచుండుము. విషయవిదంబము, బాహ్యవిదంబమును శీఘ్రముగ సంధించుచుండెను. పురుషార్థభావము ప్రబలమగుచుండెను. ఉత్తమశివుల దృష్టి, బాహ్యవస్తుబాలము నందు ప్రసరింపక, అంతర్మయమైన దివ్యతేజోదగ్గనమునకును, సత్వాగ్నేయమునకును, పరుగులిడుచున్నది. జీవితచక్రార్థాంతర్యమునందు కలదు గాని బాహ్యమునందు లేదు. మానవమండలి ఆత్మచరితార్థమునకు ప్రబోధితమయ్యెను. మహాసత్వాగ్నేయమునకు మానవులు పరుగులిడవలసియుండెడి.

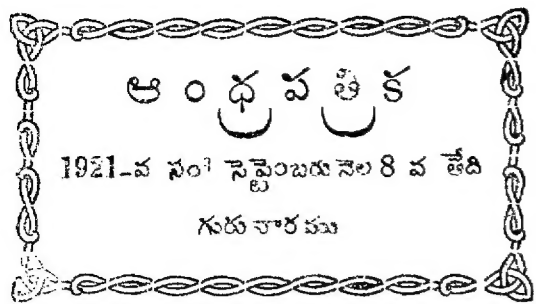
ఆత్మచరితార్థమే జీవితభక్త్యము. ఆ చరితార్థమునే మనము వాంఛింపుచుండుము. జాతీయమూర్తియందు సత్త్వచరితార్థతను కలిగించుటకు మనము శక్తిని సంకల్పమును ఏకోన్ముఖముజేసి ఆరాధింపవలయును. భగవానుని మనయందవతరింప జేసికొనుటయే మనకు పురుషార్థము. చింతన యందును కర్మయందును చిత్తమునందును మనస్సునందును భాగవతభావము నవతరింపజేసికొనుటయేగాక, ప్రత్యక్షమైన ప్రత్యాదేశరూపమున నుపలభి పొందవలయును. ఆత్మవలననే ఆత్మస్వస్వ, ఆత్మవలననే ఆత్మదగ్ధము. మనోగతజీవి తురీయావస్థ పొందినగాని పూర్ణసాక్షాత్కారము కలుగదు. జాతీయంతయు తురీయావస్థకు పొందవలయును. మనము, మారకసద్భక్త్యను, దివ్యమానవజాతీని సృష్టింపవలయును. వారికి మనము ఆచార్యులమై యుండవలయును.

జిజ్ఞాసయే అగ్ని. ఆయగ్ని మనలను పురీతులను చేయును. మనసాపరాధుల నది భస్మీకృతము చేయును. జిజ్ఞాస మన చిత్తమునందు ఆత్మార్థకాగ్నిని మథించును. ఆత్మచరితార్థము కలిగించును. నూర్యుడు మనయందు దివ్యతేజస్సును ప్రసరింపజేయును. నూర్యుని లిద్దరు మనసూతనావతారమును పూర్ణము చేయుదురు. మిత్రుడు సుఖమును ప్రపాదించును. నరుణుడు మనయందు అనంతభావమును కలిగించును. ఇంద్రుడు మన మనమునందవతరించును. వృశాచి, బలూరి యైన ఇంద్రుడు మనయందు తేజమును వర్షింపజేయును. మనోరాజ్యమునందు నూతనసత్త్వమును ప్రకటించును. భోగప్రపాత యగు భాగుడును, కర్మదేవత యగు ఆర్యముడును కూడ నవతరించి మనల నద్ధరింతురు. చివరకు సోమడు మనయందు ప్రత్యక్షమై అనందమును కలిగించును. సోమడు పరమానందస్వరూపుడు. అతడు కాలాతీతుడు, అపస్తానివశీతుడు, అనంతుడు. అతడు అపరత్యమును కలిగించి, మనయందు పూర్ణసిద్ధిని పొందించును.

పూర్వపు ఋషిసత్త్వములకలనే మనము జేన తలనాహ్నినించి, వారి బలిమిని శక్తిని పొందవలయును. మనవ్యక్తిగతచైతన్యమును, విశ్వచైతన్యముతో మిళితము చేయవలయును. విశ్వశక్తియందు పూర్ణత్యేమే సత్త్వము. పూర్ణత్యేమే జీవితకర్మభక్త్యములు. ఖండూపు లైన వ్యక్తులనిమోచన ఆఖండస్వరూపునందు కలదు. మత్స్యలచరితార్థము, అమృతరూపమునందు కలదు. ఇంతకంటె జీవికే మోక్షమార్గము లేదు. జాతీకింతకంటె జేరు తరణోపాయము లేదు. ఉత్తమపురుషు లీధర్మజీవనమునకు ప్రేరేపితులైరి. లోకజాతులందు మార్పునిపియై మహాజాతులకు గృహలక్ష్మీయైన భారతమహాదేవి, తనయొక్క రక్తమును పొందుటకును, జేనత్యమును సాధకముచేసికొనుటకును అజ్ఞప్తులయ్యెను. మాతృప్రియులగు పురులారా! ఉత్తమోర్తిష్ట. పూర్ణచరితార్థము కలుగువరకును కర్మక్రమము విసర్జింపకుడు. —స్తాండ్య భేరు పులిక.

మంగడేశపుశ్రీలకు నియోజితాధికారమును నిరాకరించుట.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 7:- మంగడేశపుకాననభాసభ్యులు శ్రీలకు నియోజితాధికారమును ఇయ్యగూడదని తీర్మానించుట కోరవలెననియు, అన్యాయమనియు, తర్కలోనే లేవకు న్యాయముచేసి తీరవలయు నని మంగడేశపు వారిసమాజమువారి తీర్మానము చేసి, తమ అసమ్మతిని తెలియజుచిరి.

గాంధీ, రవీంద్రులు

మొన్నటిదినము మూడుగంటలసేపు గాంధీ, రవీంద్రులు, కలకత్తానగరమున కలసి ముచ్చటించిరి తెలియుచున్నది. సంభాషణవివరములు బలయుడలేదు. ప్రస్తుతసమయమునందు, గాంధీ, రవీంద్రులు, జీవీయులదృష్టి నాకర్షించుచున్నారు. భారతవర్షము ప్రపంచమున కీయవలసినసందేశము గలదని, ఇరువురును భావించుచున్నారు. దేశము తనశక్తిని దా గ్రహింపవలయు నని, ఇరవురును నిరూపించుచున్నారు. వ్యతిరేకసాధనమువలన, కార్యసిద్ధి గలుగునని, గాంధీ విశ్వసించుచున్నాడు. నిర్మాణసాధనము మూలమున కార్యసిద్ధి గలుగునని, రవీంద్రుడు విశ్వసించుచున్నాడు. స్థూలదృష్టితో జూచువారికి, ఇరువురమధ్య విశేషభేదాభిప్రాయము గలదని తోచవచ్చును. కాని, గాంధీ, రవీంద్రుల దృక్పథములను సమన్వయముజేయుట, కనుపించునంతటి దుర్ఘటకార్యము గాదు. ఏలనన, గాంధీయు, రవీంద్రుడును, జీవితసాధనలో నొక్కొక్కదానినిగూర్చి మాత్రమే ఎక్కుడుగ బోధించినను, రెండును భిన్నమయినవి గావు. నిరాకరణసాధనయందు, నిర్మాణమిమిడియున్నది. నిర్మాణసాధనకు నిరాకరణము తోడ్పడుచున్నది. ఆత్మమాయామోహితయై యున్నపుడు, స్వస్వరూపమును గ్రహింపజాలదు. అంధకారమున మునిగి యుండును. దారితెచ్చుగానక పరితేపించుచుండును. తననువీడి, పరుల నాక్రమించును. తనశక్తిని మరచి, ఇతరులశక్తిపై నాధారపడియుండును. పరాక్రమభావము పెరిగినకొలదియు, మాయామోహ మతిశయించుచుండును. మోహ మతిశయించినకొలదియు, కార్యల్పము హెచ్చును. స్వతంత్రముద్ధితొలగిపోవును. వ్యక్తులకునలె, జాతులకును, ఇట్టి దుర్గతి సంభవించుచుండును. హిందూదేశ మిట్టి దుర్గతి ననుభవించినది. తనశక్తిని గ్రహింపలేక భ్రమలో మునిగియున్నది. భ్రమవీడినచో, హిందూదేశము పూర్వస్థానము నాక్రమించునని తిలకు, బివినచంద్రపాలు, మొదలగు జాతీయనాయకులు ప్రబోధము గావించియుండిరి.

దేశమునావరించినభ్రమ దొలగుటకు, సత్యమును గ్రహించిన నాయకులుపలుమార్లు సంబోధించియుండిరి. కాని వారినాబోధనమును ప్రజలలో ననేకులు తిన్నగ గ్రహింపజాలకపోయిరి. అందుచే ప్రజలెప్పటికప్పుడు తిరిగి భ్రమలో పడిపోవుచుండిరి. పరాక్రమభావము వంకకే వారి మనము కరుగిడసాగెను. రాజకీయోద్యమ మారంభ మయినది మొదలు, లోకమాన్యుడు ప్రజల యంతఃకర్తులను మేల్కొల్పుటకు ప్రయత్నము సలిపెను. స్వరాజ్యమును తాను కనుగొని, ప్రజలు దానిని గ్రహించునిమిత్తము పాటుపడెను. ఎల్లరకును తెలియునటుల, సులభ మగు దేశభాషలో దాని తత్వమును బోధించెను. "స్వరాజ్యము నా జన్మస్వాతంత్ర్యము. అది నాకు లభించును", "హిందూదేశము స్వేచ్ఛ

ననుభవించు నిశ్చయించిన, స్వేచ్ఛను పొందగలదు," "మీభావిస్థితి యంతయు, మీ హస్తములందే గలదు. మీరు స్వతంత్రులు కాదలచినచో, అటుల కాగలదు", ఇత్యాది మాత్రములను ప్రజలకు బోధించెను. కాని తిలకుచందేశమును గ్రహించుటకు, దేశమునకు చాలకాలము పట్టెను. సూరతునగరమునందు జరిగిన కాంగ్రెసుసభనాటి నుండియు లోకమాన్యుని సందేశమునకు ప్రత్యేకత గలదని, పలువురకు గోచరించెను. పిమ్మట, మితవాదులును జాతీయవాదులును లక్ష్మణపురమున గలసినపుడు, స్వరాజ్యభావముగూర్చి ఉభయులకును నిజసంయోగము గురురలేదు. కాంగ్రెసులీగు విధానమును మాత్రము, ఉభయులను అంగీకరించిగాని, ఇరువుర దృక్పథము వేరుగ నుండెను. స్వయంనిర్ణయప్రతిపాదనమునిమిత్తము జాతీయవాదులును, స్వతరిపాలనాసామర్థ్యపరిక్ష నిమిత్తము మితవాదులును దాని కొడబడిరి. అందుచే, కాంగ్రెసులో తిరిగి త్వరతో చీలిక గలిగెను. స్వయంనిర్ణయసూత్రమునందు నమ్మకములేనివారిని, మాంటుఫర్డువిధానము సంతృప్తిపరిచెన. రెండవ వత్సమువారు తమదృష్టిని క్రమక్రమముగ పరాక్రమసూచకము లగు సంస్కరణములనుండి మరలింది, తుదకు సంస్కరణములను పూర్తిగ బహిష్కరించుటకు నిశ్చయించిరి.

లోకమాన్యులకు బోధించిన స్వరాజ్యసూత్రములను, గాంధీమహాత్ముడు బయల్పెడలి కాంగ్రెసుసభవారికి జూపి, వారంగీకరించునటుల జేయగలిగెను. గాంధీమహాత్ముడు కార్యసాధనకు గడంగునకృటికి, దేశభ్రమ క్రమక్రమముగ వీడనారంభించెను. అందుచే స్వరాజ్యసిద్ధిభావపరివర్తనముచేతనే సాధ్యమగు నను సత్యమును ప్రజలు సులభముగ గ్రహింపగలిగిరి. నిన్ను నీవు చెలిసి కొనుటకు, ఇతరులనుండి సిద్ధుష్టిని మరలించవలయును. అని గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. పరులపై ద్వేషమును పురికొల్పుటకు గాంధీమహాత్ముడిటుల బలికియుండలేదు. స్వశక్తిని మరచి, మోహమున మునిగియున్నవారలకు, వారి స్వరూపమును వారికి గోచరించునటుల జేయుట ఆవశ్యకము. ఏజాతియైనను తనను దాను తెలిసికొనిన పిమ్మట, ఇతరులను బాగుగ గ్రహింపగలుగును. నిరాకరణసాధనయొక్క రహస్య మిదియే. అందుచే గాంధీమహాత్ముడు వ్యతిరేకమార్గము నుకదేశించినను సమన్వయపాత్యకతను గుర్తింపక బోలేడు. ఆ కారణముచేతనే, అహింసావలంబనము అత్యంతావశ్యకమని బోధించెను. అహింసావ్రతమునందు, ద్వేషబీజములు పెరుగుట కవకాశముండదు. స్వశక్తిని గ్రహించుటకు వీలున్నను, ఇతరుల కపకారముజేయుట కవకాశములేదు. ఇంతియగాక, వ్యతిరేకసాధనయందు నిర్మాణబీజము లిమిడియున్నవి. పరాక్రమభావము క్షీణించినకొలదియు, ప్రజల సంకల్పశక్తి వృద్ధి యగుచుండును. సృష్టిసహజముగ జరుగుచునేయుండును. గాంధీ మహాత్ముని యుద్యమ మందుచే, విధ్వంసకోద్యమము గాజాలదు. ప్రజలు స్వశక్తిని గ్రహించినపిమ్మట, వారికి స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగును. హిందూదేశము నకు సర్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గలుగునని, గాంధీమహాత్ముడు పలుమారు నుడుపుటకు, వారిని ప్రేరేపించుచున్నది ఈభావమేకాని వేరొండుగాదు. స్వరాజ్యము ప్రజలయం దంతర్గర్భితమై యున్నది. దానిని గ్రహించినవెంటనే, దేశమున కాలోప లభి గలుగును.

ఈసంగతినే కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షతవహించు నున్న చిత్తరంజనదాసుగారు సర్వెంటుకుత్రికలో వ్రాయుచు నిటుల వెల్లడించిరి. "స్వరాజ్యము

మనజన్మస్వాతంత్ర్యము, మనధర్మ మిదియే, క్రమంచములో నెవరును దీనిని మనకొనకలేదు. ఎవరును దీనిని తీసివేయజాలరు. స్వరాజ్యము మన యందే గలదు. ఇది మనహక్కు. దీనిని మనము సాధించవలెను. ఇతరులు దీనిని గుర్తించునటుల జేయవలెను. ఇది మనవిధి. హిందూదేశపురౌరాలు మన కర్త మిదియే. జాతీయభావమునకును, విశ్వమానవభావమునకును సంఘర్షణ లేదు. మానవధర్మము కొనసాగుటకు, జాతులుఅధివృద్ధిజెందవలయును. జాతిని సేవించుట యన మానవకోటిని సేవించుటయే మానవకోటిని సేవించుట యన, భగవంతుని సేవించుటయే." గాంధీ మహాత్ముడు జాతీయదృక్పథము లో మానవకోటిని వీక్షించుచుండ, రవీంద్రుడు విశ్వమానవదృక్పథముతో భారతీయులకు వీక్షించుచున్నాడు. సత్యసందేశమును గూర్చియు, ప్రస్తుతసమస్యల గూర్చియు, రవీంద్రుడు కలకత్తానగరమునందిచ్చిన యుపన్యాసములలో నీవిషయము ప్రత్యక్షముగ గనుపించుచున్నది. స్వరాజ్య మీసంపత్తరముగోచల చేకూరు నని, గాంధీమహాత్ముడు గనుబటుచున్నవిశ్వాసము, రవీంద్రునికి వచ్చలేదు. ఆసంగతి రవీంద్రునికి అత్యద్భుతసంఘటనములలో నుకటిగ గనుపించుచున్నది. శతవిహణసాయముగ నున్నది. స్వరాజ్యసిద్ధికి, ముందుగ ఏర్పాటులనన్నింటినో గావించవలెనని, రవీంద్రుడు తలంచుచున్నాడు. అందుచే, సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, నైతికాదిసమస్యల నన్నిటిని ప్రపంచవృష్టితో వీక్షించి ముందుగ పరిష్కరింపవలెనని, రవీంద్రుడు భావించుచున్నాడు. స్వరాజ్యసిద్ధికి బూర్వమే, నిర్మాణము జరుగవలయు నని, రవీంద్రుడును, తదనంతరము జరుగుట సులభసాధ్యమని గాంధీయు ప్రతిపాదించుచున్నారు.

రవీంద్రునికి స్వరాజ్య మంతప్రధాన మయినది గాదు. అంతర్జాతీయసూత్రములకు సర్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యడ్డుదగులునేమో నని రవీంద్రుడు భీతి జూపు చున్నాడు. మానవక్రేయమునకు, జాతీయత భంగము కలిగించునేమో నని, రవీంద్రుడు భయపడుచుండును. ఇట్టి భయమున కారణము లేదనుటకు హిందూదేశచారిత్రము నిదర్శనము. సర్వమతసహనమునకు బేరెన్నిక గాంచిన భరతవర్షమునందు, జాతీయత మానవక్రేయమునకు విఘ్నము గలిగింపజాలదు. అన్ని మతములును భగవానుని జేతుటకు మార్గము జూపుచున్నటుల, హిందువు నమ్ముచున్నాడు. ఆ కారణముచేతనే, హిందూమతముతో బాటు మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ, సాఫీ, బౌద్ధాది మతములు, ఎట్టి యవాంతరములు లేక హిందూదేశమున వర్ధిల్లు చున్నవి. వివిధమతస్థులును, ఈశ్వరపుత్రులని హిందువు భావించును. ఈశ్వరనియంజే, అందరకును సంయోగము గురురుచున్నది. అంతర్జాతీయభావ మనిన నిదియే. ఈ భావమును, హిందూదేశము అనవరతము పోషించుచునే యున్నది. కాని పాశ్చాత్యదేశములవారు, హిందూదేశము ప్రపంచమునకు గావించుచున్న మహిమ పకారమును గ్రహింపజాలకున్నారు. కారణమేమి? హిందూదేశము స్వతంత్రమును కోల్పోవుటచేతనే, విదేశీయులు దానిని చులుకనగ జూచుచున్నారు. హిందూదేశనాగరికమహిమను గ్రహింపజాలకున్నారు. హిందూదేశము ప్రపంచమునందర్బకారపము బడయవలె ననిన, జాతీయస్వాతంత్ర్యమును తిరిగి పొందుట యావశ్యకము. భావదాస్యము దొలగిన పిమ్మట, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగుట, అనుభవసిద్ధము. స్వతంత్రము ననుభవించెడి హిందూదేశమునకు, నానారాష్ట్రసంఘమునందు

గాని, సామ్రాజ్యసమావేశములగుగాని, కలుకు బడి యుండును. మూనవక్రేయము పెంపొందుట కపుడు వీలగును. అందుచే, హిందూదేశ మిప్పుడు స్వాతంత్ర్యసంపాదనము నిమిత్తము సంకుచితవిధిని పాటించుచున్న దని భావించ వీలులేదు.

రవీంద్రునిభీతి నిరాధార మయినను, ఆతను ప్రతిపాదించిన నియమములు హిందూదేశభివృద్ధికి విశేషోపయోగకరముగ నుండక మానవు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి నిరాకరణకథము సాధనమయినను, స్వరాజ్యనుభవమునకు భారతజాతి సంపూర్ణజీవనము నాశించవలయును. సరియగునిర్మాణము స్వరాజ్యసంతర మారంభమగును. హిందూదేశము నావరించినద్రుమ వీడినపిమ్మట స్వరాజ్యము సిద్ధించినను, స్వరాజ్యము సిద్ధించినపిమ్మట పలువిధశాఖలను వికసించినగాని, భారతమాతృమామము పూర్ణకళతో వెలుంగదు. అందుచే పరిపూర్ణస్వరాజ్యనుభవమునకు, గాంధీ రవీంద్రుల సమాగమము తోడ్పడకమానదు. మానవకోటిని, హిందూదేశము తన వైపునకు ఆకర్షించుచున్నది. ఇందుకు గాంధీ, రవీంద్రు లిరువురును తోడ్పడుచున్నారు. రవీంద్రునిని, భారతవర్షము స్వతంత్రీవిధానే భారతదేశముండవలెనని సంకల్పముగలను. రవీంద్రుడును బ్రతుకువృత్తి పనికిరాదనియే వాదించును. విదేశ పరిపాలనము మాయయనియు, స్వపరిపాలనమే సత్యమనియు, రవీంద్రుడు గ్రహించియుండెను. కాని స్వపరిపాలనము సిద్ధించుటకు, ప్రజలమనోనిశ్చయమే చాలియుండునని గాంధీతలచి, దానినే బలపరుచుచున్నాడు. నిర్మాణశక్తి నాశ్రయించి, ప్రపంచక్షేమమును సమకూర్చిన, స్వపరిపాలనము సిద్ధించునని రవీంద్రుడు బోధించుచున్నాడు. రవీంద్రుని మార్గమునందున, గాంధీమార్గమునందును, ప్రేమయే ప్రవహించుచున్నది. ప్రేమయందే రెంటికని సమన్వయము గురురగలదు. గాంధీమహాత్మునికృషి ఫలితముగ స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించినపిమ్మట, రవీంద్రుడు తలపెట్టిన మహోద్యమము త్వరితముగ కొనసాగును. ప్రపంచమున కంతకును, హిందూదేశము ఉపదేశకర్తగనుండి, ఇతరదేశములనుండి జ్ఞానమును స్వీకరించుటకు హిందూదేశము పూనుకొనును. అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు, హిందూదేశము స్థానముగ నుండెడి యదృష్ట మిప్పుడు లభించును. మానవకోటికి హిందూదేశమున సమన్వయము గురురును. గాంధీయద్యమము రవీంద్రుని సంకల్పమునకు విరుద్ధము గాదు. రవీంద్రుని సంకల్పసిద్ధి గాంధీయద్యమమును సార్థకపరుచును. ఉభయల కలయిక, భావ కర్మ, సంయోగమునకు తోడ్పడుగాక!

ఆంధ్రులు

ఆంధ్రుల కార్యోత్సాహమును చలుపున ప్రకటించుచున్నారు. ఇందుకు ఆంధ్రులు గర్వపడుటకు మారుగ, దేశసేవాతత్పరత్వమునందు మరింత శ్రద్ధ వహించుట భావ్యము. వారిసుగుణములను పొగడునపుడు, లోపములనుగూడ తెలుపుచుండినగాని, అభివృద్ధి కవకాశముండదు. అందుచే, ఆంధ్రులు తమ బాగోగులను తెలిపెడివారందరకును సమానముగ కృతజ్ఞతజాపుట భావ్యము. రామలింగారెడ్డిగారు ఆంధ్రులు. ఆంధ్రులనిన, వారికి గల యభిమానము విదితము. అట్టివారు ఆంధ్రుల లోపములను గనుపరచినపుడు, వానినిగూర్చి మననముజేయుట లాభకరము. నిన్నటిదినము గోల్లెకోటలో విద్యార్థుల ఎదుట నుప

న్యసించుచు, ఆంధ్రులు తమ యుత్సాహమును క్రియారూపమున పెట్టజాలకబోయి రని రామలింగారెడ్డిగారు చలికరి. ఇందుకు నిదర్శనముగ, ఆంధ్రరాష్ట్ర, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోద్యమము లవిఫలతను వారు గనుబడిచి, జాతీయవిద్య, సంఘ సంస్కరణములను ఆంధ్రులు ప్రారంభించి, వానిని కొనసాగించ లేకబోయిరని చెప్పిరి. రామలింగారెడ్డిగారు ఆంధ్రులలోపములగనుబడిచినందులకు వందనీయులేగాని, వారుచూపిననిదర్శనములు వారి ప్రతిపాదనమునకు అనుకూలముగ లేవు. ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించి, ఆంధ్రులు జరిపిన నిరంతరాంతర ఫలితముగ, మిగిలినరాష్ట్రములలోగూడ ప్రత్యేక రాష్ట్రవాంఛ ప్రబలినది. ఆంధ్రేతరులుగూడ ప్రత్యేకవిశ్వవిద్యాలయములను కోరుచున్నారు. ఆంధ్రులకోర్కెలను, కర్మినుగారు తమగ్రంథమున పొందుపరచిరి. ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు, సంస్కరణశాసనమునందనకాశము కలిగింపబడెను. ఆంధ్రదేశము చాలవరకు సంస్కరణములను బహిష్కరించి యుండుటచే, ఆంధ్రు లీయవకాశము నైకొనలేకబోయిరి. కాని, కాంగ్రెసుసభ వారు, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాగావశ్యకతను గుర్తించునటులేయగలిగిరి. కాంగ్రెసురాష్ట్రములు భాషానుబంధము ననుసరించి ఏర్పడెను. స్వరాజ్యము సిద్ధించినవెనుక, దేశము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములుగ విభజనము గాకమానదు. మొన్న మొన్ననే, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయతీర్మానము మద్రాసు శాసనసభలో విచారించబడియుండెను. అది త్వరలో సిద్ధింపవచ్చును. జాతీయవిద్య ఆంధ్రదేశమునందు వ్యాపించుచున్న దనుటకు, ఈమధ్య స్థాపించబడిన జాతీయపాఠశాలలే నిదర్శనము. ఆంధ్రజాతీయకళాశాల జాతీయవిద్యకొరకు చాలకాలమునుండియు పాలుబడుచునేయున్నది. సంఘ సంస్కరణము ఆంధ్రదేశమున రూపుమాసియుండలేదు. బ్రాహ్మణేతరోద్యమము సంస్కరణోద్యమ ఫలితము. నిన్ను జాత్యుద్ధరణప్రయత్నములు సంఘ సంస్కరణవాదకమునకు నిదర్శనములు. విదేశయాత్ర సర్వసామాన్యముగ జరుగుచున్నది. జాతీయదత్తప్రత సడలిపోయినది. మద్యపానమును రూపుమాపుటకు, ఆంధ్రులు చేసెడి ప్రయత్నములు ఎల్లరదృష్టి నాకర్షించుచున్నవి. సంఘ సంస్కరణము, విశేషప్రయత్నము లేకుండ కొనసాగుచున్నదనుటకు, నిదర్శనముల నింకను బేర్కొనవచ్చును. ఇట్టి స్థితిలో ఆంధ్రులు కార్యభీరులు లని పలుకుట సాహసమని ఎంచవచ్చును. సహాయనిరాకరణకార్యక్రమమును కొనసాగించుటలో, ఆంధ్రులు ముందంజ వైచిర్యములకు, గాంధీమహాత్మునివాక్యములే సాక్ష్యములు.

అమరావతిగ్రామమునకు 1 తేదిన ప్రతితి ఉన్నక లక్ష్మీ బాయిమ్మగారును, వెంకటాంబగారు మొదలగు నలుగురు స్త్రీలు విచ్చేసిరి. సాయంత్రము 5 గంటలకు శ్రీరామమందిరము వద్ద ఒకగొప్పమహిమగలదేవీ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు వెంకటాంబగారు విదేశవస్త్రధారినీమౌనమును గూర్చియు, కాంగ్రెసునిబంధనలను ఆచరణలో పెట్టవలసిన కీర్తినిగూర్చియు మాడుగుంటలకాలము ఆతిథ్యముగను గంభీరముగ నుపన్యసించిరి.

దివిధాలాకా కొదలిగ్రామగుండెపు పంచమ సోదరులు త్రాగునీరులను మహాపాతక మనియు అందువలననే మనకులమును చాలసీనముగా చూచుచున్నారనియు; నింతటినుండి త్రాగుదు మానవలెననియు అట్లు ఎన్నెన్నడు త్రాగినయెడల కలబహిష్కరణము చేయుటకును; ఇరిమానా విధించుటకును; తమలో తమగాయదా లేమైనను కలిగిన ఆతిథాదాలను బాపే పరిష్కరించుకొనుటకును వారిలో కొంతమంది వెదలన పంచాయితీగా నియమించుకొని పంచాయితీకోర్టు నొకవానిని స్థాపించిరి. ఇప్పటికి స్థాపించిన కొలదిలోపాలలలోనే కొన్ని వ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనిరి. చాలా ముకుగా పని జరుగుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

కాంగ్రెసుప్రచారము:—టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు శేషసాయంత్రము బయలుదేరి కాంగ్రెసుప్రచారము నిమిత్తమై నెల్లూరు వెళ్లెదరు.

ప్రాధెసరు ఎ. కోటిరెడ్డిగారు:—వీరు శనివారము (10-9-21) సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు మద్రాసు నుగుణ విలాస సభయందు విశ్వవిద్యా గ్రాంథులో బల ప్రదర్శనము చేయుదురు.

మైలాపూర్ సంగీతసభ:—శ్రీకృష్ణజయంత్యుత్సవముల సందర్భమున మైలాపూరునందలి గోపాలనాయకర్ మ్యూజిక్ సొసైటీ ఆదివారంసాయంత్రము 4 గంటల 15 నిమిషములకు చివరివారప్రవృత్తులగు శ్రీమాక శ్రీరంగాచార్యులుగారు "వల్లీపరిణయము" కాలక్షేపము గావించుదురు.

తిరువచ్చి శ్రీ సంగీతసభ:—ఈ సభ యాజమాన్యముక్రింద పెట్టెబరు 11 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు ట్రిప్లి కేసు నెం 1 వెంకటాచలచెట్టివీధిలోని గృహమున మాయవరం చిత్ సభేశయ్యగారి గాత్రమును, మధన సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి ఫిడెలును, కుంభకణం అలగనంబి పిల్లెగారి మృదంగమును, మాయవరం సుందరరామయ్యగారి ఘటపాద్యమును గల గొప్ప పాట కచ్చేరి జరుగును. చిత్ సభేశయ్యగారి గాత్రము గతమాసమున బాల్లిటవునులోని డే. యం. మాణిక్యం చెట్టియ్యగారి యింటలో వివాహసందర్భమున జేసిన కచ్చేరిలో చాల ఆమృతముగ నుండెను. సభ్యులు ఆనందపరచు లైరి.

హిందీ ప్రచారకులు:—మైలాపూరులో నుండు హిందీ సాహిత్యసమ్మేళన ప్రచారకార్యాలయమువారు 4 గురు తమిళదేశమువారిని, 4 గురు ఆంధ్రులను, 2 రు మళయాళీలను హిందీ సేర్పకొనుటకు ప్రయాగకు పంపవలయునని తీర్మానము చేసి యున్నారు. ప్రయాగలో నున్నంతకాలము నెలకు 20 గూపాయ లియ్యబడును. చదువు ముగిసి హిందీ ప్రచారము చేయుటకు తిరిగి వచ్చిన పిమ్మట నెలకు 20 గూపాయ లియ్యబడును. ప్రయాగకు పోవుటకును వచ్చుటకును రైలుఖర్చుకూడ ఇయ్యబడును. వివాహము కావకును జీతము, దేశభక్తి కలిగినటువంటియు ఉత్సాహముగలవారు హిందీ ప్రచార కార్యాలయము వారికి ఈ నెల 20 వ తారీఖులోగా ద్రాసికొనవలయును.

సమాచార శాఖ.

(ప్రచురణ సంఘమువారి ప్రకటన)
సమాచార శాఖయందు నియమింపబడిన ఇకస్పెక్టర్ల జీతములయందు ఈక్రింద నూదించిన మార్పులు చేయబడినవి. ఎన్నివ్యాజీపు, గుమాస్తాల పనులమీద నున్న వారకులగూడ ఈమార్పులు కర్తించును. ఈమార్పులు 1921 సంవత్సరము మార్చి 1-న తేదీ లగాయును అమలులోనికి వచ్చును. ఒకటి రు 125-5-175 మూడు రు 100-5-125 ఇరువదిమూడు రు 80-4-100 రెండు వందల ఎనుబదియేడు రు 40-4-60-2-80, మూడు రు 40.
జీతములు 5 వ మార్పులు చేసిన 1 మార్పు తారీఖున నుండియు 7 ఆగష్టు 1920 నుంపు నెం. 700, 1920 నుం. 28 ఆగష్టు నెం 780 ఆర్డరులలో తెలియబడిన తాత్కాలిక జేతనాభివృద్ధిని ఈతాఖలోని నాకరులు పొందజాలరు.

జీతములు 5 వ మార్పులు చేసిన 1 మార్పు తారీఖున నుండియు 7 ఆగష్టు 1920 నుంపు నెం. 700, 1920 నుం. 28 ఆగష్టు నెం 780 ఆర్డరులలో తెలియబడిన తాత్కాలిక జేతనాభివృద్ధిని ఈతాఖలోని నాకరులు పొందజాలరు.

(ప్రచురణ సంఘమువారి ప్రకటన)

గత మార్చి నెలయందు ఆదాయవ్యయపట్టిక వర్షయందు ప్రభుత్వమువారి వాదానము ననుసరించి 1920 నుం. 16 డిసెంబరు నెం 227 1/2 ప్రభుత్వప్రకటన ప్రకారము నియమింపబడిన సమాచారసంఘముల బాయంటు రిజిస్ట్రారు ఉద్యోగమును వీసి నేయడమైనది. ఇది రావుబహదూరు ఎ. జేవారలయ్యగారు సమాచారసంఘముల రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడిన మార్చి 18 తారీఖుననుండి అమలులోనికి వచ్చును.

ఈరిజిస్ట్రారుగారికి ఒకపర్సనల్ అసిస్టెంటును నియమించుట కనుజ్ఞయాయబడినది. ఈస్థానమున, ఇదిరకకు నెంగల్పట్టు శాఖను అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగానున్న కే. దైవభానుజి అవకాశం గారిని నియమించడమైనది.

అమలాపురం తాలూకా తొత్తనూడికిచ్చా మగాం గ్రామములో 30-5-20 తేదీ నొక మహాయతీహార స్థాపించబడినది. ఇదియే మూతాలూకాలోని ప్రథమ పంచాయతీహార.

రవింద్రని ఉపన్యాసములు

I సత్వప్రబోధము

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయభవనమున, రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు 2 వ తేదీ సాయంత్రం 6-80 గంటల వరకు 'సత్వప్రబోధము' అను విషయమును గూర్చి యొక యావన్యాసమును జరిపిరి. ఆయావన్యాస సారాంశ మేమనగా,--

"మానవజన్మ మే త్రివలన ప్రయోజనము. ఆచారము గలవచ్చుచున్న సంఘముల ననుసరించి బోధింపబడును; ఏదో కొన్ని విషయములకు బద్ధుడైయుండుటగాదు; అజ్ఞాతమైన, యసంభవ నీయమైన, యసంప్రాప్తమైన విషయములను గమనింపట పురుషార్థమై యున్నది. తేనెటీగ క్రిమిని తిను పుట్టుకతోనే సంపూర్ణ మయినది. తేనెటీగట్టుకొను విధము లక్షల కొలది సంవత్సరములైనను మార్పుకెంద జాలదు. కాని భగవంతుడు మనుష్యుని సృష్టించినపుడు వానికి నిర్మాణశక్తినిగూడ కల్పించి యుండెను. స్వతంత్రత క్రింది నున్నాడు. ప్రతిమానవుని యందును గల యాదైవాంశము మానవునకు దుస్సాధ్యమైన దేనియు లేదనియు, యెంత దుస్సాధ్యమైనదాని నైనను సాధించెద ననియు, కేవల జట్లు జేయును.

కాని మానవజాతిలో శాఖామైనను, 'మాతృవర్గము' చేతుముకి రాళ్ళను వాడిరి; మేమును వాటినే యుపయోగించెదమని అని చెప్పినాడు. వారు జన్మతః ఉద్భవించిన స్వతంత్రభావమును, అజ్ఞాతమును తెలిసికొని గర్జితక్షిణి, నిర్మాణము జేసినా రగుదురు. స్వతంత్రభావము ముఖ్యముగా కావలసినదనియు, మనహక్కులకై యితరులను యాచించకూడ తనియు, అన్యార్థమై యుండుచే మనుష్యుడు క్రంగి పోవు లేనియు, స్వయంసాహాయ్యముచే, పౌరుషశక్తి వృద్ధిపొందునని యాశేను 80 సంవత్సరముల క్రిందనే చెప్పియుంటిని. వంగదేశ విభాగమునందును మాండవ్యపుర గురుకుల బహిష్కరించవలయు నని యొక యాందోళనము కలిగినపుడు, అట్లు చేయుట సాధిగా దనియు, ఆమహిష్కరభావము, విదేశకర్షణముచేత వచ్చినది గాని, పురజ్ఞాత్యైతర్యగర్జితదిగాదని శేషుచెప్పియుంటిని. భారతదేశములో అంగ్లేయులకుంట్ల బాహ్యవిషయము. అంతరంగిక తేజభక్తి యనునది కాళ్యంతస్యము. అప్పటికిని యిప్పటికిని కావలసిన దనియే. ప్రతిమానవుడు తనదేశమును తాను సృష్టించు కొనవలయును. ప్రతివానిభావములను యెప్పటికప్పుడు స్వదేశమును కనుగొనవలయును. సృష్టి కర్తయగు భగవంతుడే, తన సృష్టిలో దశ ను దాకను గొనుచున్నాడు. అట్లే ప్రతిమానవుడు తనదేశముని గుర్తించవలయును. ఇది నాదేశము కనుగొనుట యనగా ఆత్మసాక్షాత్కారము చేసికొనుట. విదేశీయులనుండి దేశమును జయించుట యంటుండ ముం దాత్మవిజయము గావించవలయును. ఎప్పటికిని కావలసినది నిర్మాణశక్తియే. అదియే ఆత్మశక్తి. బాహ్యశక్తికై నెడ్డానినైనను ఆధారపడి యుండుటవలన లాభ ముండనేరదు.

విదేశీపరిపాలన మనునది మాయరపు మరేమియు కాదు. విదేశీయుని కాళ్ళపై బడుట యెంతటి మాయయో, వానికి మారముగ నుండుటయు సంతటి మాయయే. మాయయన సంధికారము. సత్యమే వెలుగు - సత్యభావమే మతభావము. అది ముఖ్యముగా కృషిపొందించునది. ఈదేశములో నింగ్లీషువారుండుట వివిధరూపములగు సుండెను. కొన్నాళ్లు యింగ్లీషువారు గను, కొన్నాళ్లు, విదేశీయులుగను, కొన్నాళ్లు యీ దేశవాసులుగను, ఉండిరి. ఈవివిధరూపములతో నుండుటచేత దేశమును పరాధీనత యొక్కవరకు భాగించుచుండెను. దేశములనను లేకనేయుండెను. అట్లుండుటకు కారణము అది భావానేగజ్ఞాననిర్మాణ మగుటచేతనే. ప్రభుత్వమువారు మనకొరకు చేయుచున్న పని ఆత్మాభివృద్ధికి గాదేరదు. యాజ్ఞాకల్యాణ మనాటి ఆత్మకై యెంతటి పనినైన చేయవలెనని చెప్పియుండెను. నేనావిషయమును స్వదేశ సమాజములో జెప్పినపుడు, అతివాదులని కొందరు బయలుదేరి, రాజకీయ స్వర్ణములను, బెదిరింపులతో పొందెదమనియు, అప్పటినున్న మితవాదులవలె అధికారము కాళ్ళపైబడి వానికొరకుయాచించమనియు జెప్పిరి. అప్పుడు దేశదేశము బాహ్యవిషయములకై నుండెను. అప్పటి నాయకుడొకడు, తనచేతులలో నొకటి యింగ్లీషువాని కంఠము మీదను, మరొకటి కాళ్ళ మీదను నుండెనని చెప్పెను. కాలము మారికొనియెను, ఒకపక్షమువారి చేతులు

గొంతుక దగ్గరకు పోయెను. మరొక పక్షమువారి, మితవాదులచేతులు పాదములమీదికి వచ్చెను. దేశమును విదేశ ప్రభుత్వమును మాయనుండి తొలగించుట కిది మార్గములు కావు. ఇవి యన్నియు బాహ్య విషయములు. దేశములో మానసికప్రబోధ మునలు గలుగలేదు. ఈభావప్రబోధమువలన భరిత మెక్కువ యుండదు. కొందరు యావకు లప్పుడు దేశములో రాజకీయ కలహమును దెచ్చిపెట్టవలె నని ప్రయత్నించిరి. కాని దేశమంతటను, అన్నివిధములగు మనోశక్తుల ప్రబలి ప్రబోధము కలుగనిజ్యేలాభము లేదని యూహించిరి.

1906 వ సంవత్సరములోని వంగదేశాందోళనము యెంత యోధిమముగ బయలుదేరెను. ప్రజలందఱును భావప్రబోధితులైరి. ఏమైనదేమి, ఆభావప్రబోధమునుండి నిర్మించిన దేనియు లేకపోవుటచే కొంతవర కాయుద్యమ మపజయము గాంచెను. అందుకనియే జపానున్నే హితుడొకడు నన్నిటండిగను 'మీరేల మీదనినికాంతముగను, స్వేచ్ఛబట్టయములతోను జేయుట మీరు మీ శక్తివంతము వృధపరచెదరు. అందుచేతనే మీ యాదర్శమును బొందజాలరు.' ఆ విభాగపు శోజాలలోనే యుండుటను నాయకులును చాలుమంది, భావ విస్ఫూర్తితోను యుద్ధముతోను లాభము లేదనియు, ఆత్మసాక్షాత్కారమే కావలసిన దనియు, ఆ యోగమువలననే సత్వమును గ్రహింపవచ్చుననియు, ఆయోగము భావయోగ మనియు సత్వమును గ్రహించిరి.

ప్రస్తుతోద్యమము.

ఇప్పుడు గాంధీమహాత్ముడు తెచ్చిన యుద్యమము 1906 వ సంవత్సరపు వంగదేశోద్యమము కంటె చాల గొప్పది. మహాత్ముడు రాజకీయద్యమోపాయమును, కాలానుకూలముగ ప్రవర్తించువాడల బాధించుట లేప్పించెను. కాని ఇట్టి సత్య ప్రబోధము గల్గినపుడు మానవుని బుద్ధిశక్తియన్ని వృద్ధిపొందుటకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నీయవలయును. బాధ్యత మవి గృహించినపుడు, చిత్ర కళలు, శాస్త్రజ్ఞానము మున్నగు వానిచే మానవుని క కా విజ్ఞానము వృద్ధి పొందెను. ఇంతకుముందు, భారతదేశవాసులు, యింగ్లీషు తెలిసినవారికి మూలమే తమ యజ్ఞసాయముల దెలుపగలిగియుండిరి. కాని గాంధీమహాత్ముడు, తమ యుద్యమము లో, ప్రజల సంకల్పనికట్టుకొని వచ్చుచున్నాడు. వారి కన్న సమీపములగు గురుగొనగలియున్నాడు. అదియే నిజమైకదేశభక్తి అందుచేతనే మహాత్ము నామమాయనకు సాధ్యమైనది. నిజమైన దేశభక్తి, నిజమైన ప్రజాసాహధూరి మహాత్మునియందే గలవు. ఈకాళ్యంతస్యమును గోచరింపజేసిన మహాత్ము డెంతయు గౌరవపాత్రుడు. భారతదేశములోగల్గిన యీప్రబోధమును విదేశములలోనుండియే నేను వింటిని. ఈమాతనాదర్శము విదేశములలో గూడ శ్యాపించెను. భారతదేశి యిట్లు సత్యరూపమును చాటుటయెంతయు సంతోషము. నేను గూరొప్పునుండి యిండి యాభవచ్చునది యిట్టిప్రబోధ మేదో కల్గు నని నేననుకొనియుంటిని. కాని కలకత్తాకు వచ్చునదికి నిర్దిష్టమైనదే సాధి. ప్రస్తుతాందోళనమునుగూర్చి కొందరు అనుమానము లేన్నియూ యుండెను. ప్రజలు ఆత్మరతతోతీరిక లేకయుండిరి. మనసులలోనున్న దెప్పుటకు జంకుచుండిరి. అందరును యేదోమృత్రమునకు బద్ధులై యుండవలసియుండెను.

గాంధీమహాత్ముడు: సత్యము.

గాంధీమహాత్ముడు దేశభక్తిచే భారతీయుల సంధరణ చేరదీచెను. అందుకనియే భారతీయులందఱును గురుభావమును జూపుచుండిరి. కాంగ్రెసును బాగుచేసిగాని ఒగుచేసిగాని, ఇంగ్లీషుల రాజకీయబోధలు జేసిగాని చేయబాలని పని గాంధీమహాత్ముడు సత్యమును గనుగొని ప్రజలలోపనిచేసియుండెను. అందుచేతనే యీయుద్యమమున కంతబలము గల్గెను. ఆదేశభక్తిని, అనురాగమునే యెప్పుడును మనము సం దిగుకొని, భావోద్రేకము లేకుండు ప్రవర్తనపలయును. గాంధీమహాత్ముడు జెప్పిన, నూలువడుకుట నేర యీ రెండూను పూర్తిగ నాధికవిషయములై యున్నవి. వానిని కార్యరూపములో తెట్టుట కెంతయో మేధాశక్తి యవసరము. విదేశ వస్త్రముల దహనము జేసినంతమాత్రమున అర్థిక విషయము జోధపడజాలదు. ఎంతటి వారు స్వబుద్ధితో కారణయుక్తముగ నాలొచించుకొనిన గాని, ఆకర్మయొక్క సాధ్యాసాధ్యతలు తెలియవు. అట్టి కర్మలు జేయునపుడు తనబుద్ధికి మించినది తో

అంతఃస్వభావమునకు విరుద్ధముగ తేకున్నచో జేయవచ్చును. గాంధీమహాత్ముడుకర్మగురువు. అయితే వివిధశక్తులుగలవారి సహాయమును గోరలేదు. అట్లుకొరుట కాయన కొక్కనికే యట్టి శక్తిగలదు. కాని ప్రస్తుతమందరనున్న, నూలువడుకుట, నేర యీ రెంటితో సర్వశక్తుల పనియోగించుటని కోరుచున్నాడు. ఇది యెంతయు సంతోచితముగ నున్నది. చరకము శ్వభావమే తుదము X నున్న తావులలో అనుకూలముగ నున్న తావుల జేసిన లాభముకంటె నెక్కువకు సత్వమును జేసినది. మహాత్ముడు చెప్పినట్లుల నడచుకొనుటకు సిద్ధముగనే యున్నను, కార్యకారణ విచక్షణ జేయువానికి స్వార్థిత్యము లేనట్లుల నాకు గాన్పించు చున్నది.

ఇప్పుడు యిండియాలో గల్గిన ప్రబోధము, యుద్ధము ముగిసినపిదప ప్రపంచ మంతటిలో గల్గిన ప్రబోధములో నొక భాగముమూలమే. దానిని వేరుజేయునాడదు. ప్రపంచ మంతటను మానవజాతి యొకటేయనుభావము గల్గినది. ఈ మానవజాత్యైక్యమున కాటంకము గలుగజేయ కూడదు. ఏదేశమైనను, స్వవిషయముల మూలము, స్వదేశ సమస్యలమూలము చూచుకొనినవోన్నూతనవికాసమునకు ఆడుపడుటయగును.

ఈమానవ జాత్యైక్యము గలుగుటకు కొన్ని యవంతరములు రావచ్చును. నేను, నానూరు, నాదేశము అను నభిమానము వ్చివో మొత్తముమీద మానవజాతిలో నుత్సాహము తగిపోవును. జాతీయమితి మున్నగు సంఘములలో లోపముల పెదవటము లభమే. కాని వానిలోని మంచివిషయముల గ్రహించుటతోగాని నిజము లేదను. మానవజాత్యైక్యమునకు అందరును పాటుపడవలసి యున్నది.

కాన యిప్పుడు యిండియాలో గల్గిన ప్రబోధము, దేశభక్తి, యనురాగము, సత్యములకై యాధారపడి ప్రారంభమైనట్లు అన్నచో, అంతయుబాగుగ నేయుండును. అట్టిప్రబోధము ప్రపంచప్రబోధముతో నేకీభవించును. అట్లుకాక పూర్వపుభావప్రబోధము మరల గల్గియుండల, యీమాతనవికాస మంతయును భగ్నమైపోయి, యున్న తాదర్శము నిష్ఫలమై పోవును. (సర్వెంటుషిత్రిక)

II.

విదేశదస్త్రదహనము

సంవత్సరములోపుగ స్వరాజ్యమెట్లు ప్రాప్తయగును?

గతవారము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ మండరమున డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు ప్రస్తుతరాజకీయోద్యమమునుగూర్చి యావన్యాసించిరి. టిక్కెట్లు కొన్న వారినిమూలము ఉపన్యాసమునకు రానిచ్చిరి. వచ్చినద్రవ్యమును విశ్వభారతనిధి కిచ్చివేసిరి. ఆయావన్యాసములలోని ముఖ్యోపయోగములు ముద్రించుచున్నాము.

ఇచ్చకాలమూరివారు నిష్ప్రయోజకులు. స్వతంత్రతలోచూచనలేక అభిప్రాయప్రవాహమునందు పడిపోవువామగుడ నాలాటివారే. భూతకాలమునలే భవిష్యత్కాలముగూడ నుండవలెనని నేను గోరువాడనుగాను. ప్రాతయలవాటులయందు మూఢవిశ్వాసము గలిగియుండవలెనని నేను కోరను. పరిశ్రమ, పట్టుదల, పోరాటము ఉన్నపుడే జీవయాత్ర కుభిముగ నుండును. సోమరితనము వ్యర్థమే కాకను దేశమునకుగూడ యనర్థమును కల్పించును. నాదేశీయులు ఆసామాన్యవిషయములందు విశ్వాసమును గలవారు కావున ఊహకావేగముచే జేసి నైనను గ్రహించరు. మాత్రములందు విశ్వాసముండునేగాని వాని కనుకూలమగువాడము లుండవు.

కాబట్టి యిటీవల నే నొసగిన యుపన్యాసము లనేకులకు రుచింపకుండి యుండవచ్చును. నేను విషయనిర్ధారణకు కడంగి వాదించజొచ్చితిని. గాంధీమహాత్మునియెడ నాట్టి ఆసామాన్యమైన భక్తిగలదు. ఆయన ప్రేమను భక్త్యమును జోధించును. కాని ఒక్క-సంవత్సరములోపుగ స్వరాజ్యము వచ్చునని వారు పలుకుచుండినపుడు, నేనేకీభవింపజాలకున్నాను. స్వరాజ్యము విక్రయమునకు దొరకునట్లువులలో నొకటిగ నాకు త్రోవచేదను. అది యనుకొనినంత సులభముగ ప్రాప్తపడదు. స్వార్థిత్యము వాంఛించుటకు పూర్వము ఏదేశముగాని అర్హత సంపాదించుకొని యుండవలెను. స్వార్థిత్యము గలుగుటకు పూర్వము అశేకముఖ్యవిషయములందు దాదేశ మారితేరియుండవలయును. మనము దేశమును విదేశీయుల బారినుండి తప్పించుటయేగాక సోమరితనమునుండిగూడ తప్పించుట యావశ్యకము. నాదేశీయులు ఆలోచించక, వాదములను ప్రతివాదములను గమనింపక, సంవత్సరములోపుగ స్వరాజ్యమును సిద్ధాంతమునందు మూఢభక్తి గలిగి యుండ, నాకు దేశభావనిధినిగూర్చి చాలభయముగనున్నది.

వారదీపియ్య మాహాత్మ్య కాలముగడచినది. అయినను నాదేశీయులకును అల్లాయుడైనవిషముతోటను పెనగులాడుచుండును.

దేశములో వైకమత్యము గలదు. కాని అవైకమత్యము రాజకీయ, ఆర్థికయశాంతిపై నాధారపడియున్నది. స్వాతంత్ర్యము పొందవలెనన్న దేశమునందు సంపూర్ణమత్య ముండవలెను.

1905 వ సంవత్సర బంగాళా విభజననాటి యుద్ధమును నకన్న గాంధీ మహాత్ముని నేటియుద్ధమును మిక్కిలి విశాల దృష్టితో గూడెనది. కాని యాగడ మొకేవిధముగ నున్నది. బొత్తుగ నుండు సముద్రములోని నీరు కాంతముగ నుండును. దేశీయులు బొత్తులమునకు పాటుపడునపుడు కేవలము ఆగడములతో తృప్తిపొందుదుండగూడదు. అప్పటివలెనే నేడుగూడ విదేశవస్త్ర బహిష్కారము గలదు. భరించుటకు బట్టలతరతమ గృహములనుండి బయటకు రాక శ్రీపురుషులు గాగియుండ, విదేశీయ మైనంతమాత్రమున దహనమునేయుట స్వభావిత్యముతో గూడుకొనినట్టికార్యమేనా? వస్త్రముల నెవరు దహనమునేయుదురు? ఎక్కువగ బట్టలగలిగినవారు నేయుదురు. అయితే బట్టలు గలవారు కేవల మానశ్శక్తి మైనంతవలె ప్రవహించుచున్నారు. కావున వానిని దహనమునేయుట దైవద్రోహకార్యమని నాయభిప్రాయము. వస్త్రదహనసిద్ధాంతమును బోధించుటలో గాంధీ మహాత్ముడు సంజేతమత్య కమైన మత సిద్ధాంతములనే గమనించి ఆర్థికనూత్రములను సరకునే యుతేడు. బట్టలకును దేహారోగ్యమునకును కొంతసంబంధ ముండవచ్చునగాని మతమునకును వానికిని ఏలాటిసంబంధము గలదో నాకు తెలిసినదిగాదు. ఇదియు రాజమును స్వరాజ్యసంపాదనమునకు సాధనములైనవో నాకు విశేషయాత్యేషణ యుండదు.

కాని సంవత్సరములోపుగ స్వరాజ్యము ప్రాప్తమగునను విషయము నాకు ఇంకను బాగుగ బోధపడవలసియున్నది. మానవుల కౌశల్యమునందు నాకు విశ్వాసములేదు.

కడచిన యుద్ధములన మనము నేర్చుకొనదగిన సాతమొకటి గలదు. ఒకబాటియొక్క సంకుచితాభిప్రాయములు ముందుకు రావని బోధపడినది. కావుననే నానాజాతులసభ అంతర్జాతీయసభాత్రములపై నిర్బంధపడినది. భారతీయులకు మనము శక్తివారిని ఆ సభ ప్రయోజనకరముగ నుండునటుల తోడ్పడవలయును. (ఇంగ్లీషు మెక పత్రిక.

గాంధీ రవీంద్రులు.

[అమృతబజారు పత్రిక]

కవీంద్రుని సందర్శించు సందేశముతో నేను కొలదిదినముల క్రిందటనే కాంతినికేతనమునకు వెదలిరిని. మంచి పర్యవసాయమున నచ్చటికి వెళ్లియుండుట నాభాగ్య మని తలచితిని. వర్షాగమనపండుగను నికేతనవాసులు జరుపుచుండిరి. ఆశ్రమ మంతయు బిల్లులుపువ నుగార్చిన క్రాశ్యగానముతో నిండియుండెను. కేతకి, మాలిగి మున్నగు కుసుమములు ఘుమఘుమలాడుచుండెను. సాంధ్రాణిపాగలు ఆశ్రమమహారథకు సాగుగ గలిగించెను. చుట్టుప్రక్కల కార్చుచీకట్లు క్రమ్మి మేఘములు దట్టముగ పట్టియుండెను. మధ్యమధ్య మెటుములు తళితళలాడుచుండెను. చల్లబుతువు ఇల్లుగదా యుండవలయు!

పాశ్చాత్య దేశముల గూర్చిన రవీంద్రుని యభిప్రాయముల నిట నివేదించు నని తలపవలదు. కవీంద్రుని పాదపద్మముల సాన్నిధ్యమున కూర్చుండి కాంతినికేతనమందలి యాగీశ్వరుడగు ద్వితీంద్రనాథుని అమృతపువాక్యముల వినుచుండ నాకు నవీన భారత యుక్తమ పురుషద్వయ మగు గాంధీరవీంద్రులపరమార్థములు స్ఫురణకు వచ్చెను. ఇరువురిని పోల్చి చూడెట్లుటగాకన భక్తిమయి వారిగుణరాని సంస్తుతిచుటయే నాయుద్దేశము.

రవీంద్రుడు కేవలము కారదావతారము. అంతరంగిక, బాహ్యములందు సమానస్థితి గలిగినట్టి పురుషుడు భూతవర్తమానములందగవడడు. రవీంద్రనాథునియందు కవిభావతల్లి మూర్తి శనించియున్నది. అతని కవిత్యమును చూచుట యన కవీంద్రుని స్వభావమును కనుగొన నాయరహస్యమే.

ఇక మహాత్ముడన్ననో, వ్యాధిచేతను, ప్రామమచేతను బాధపడుచుండువారి స్థితిగతు లెల్ల అతనిముఖముమీద నాట్య మూడుచుండును. మాకుర్యముండదు. అనవరతము పోరాటము. బహిష్కార యుద్ధము. అజ్ఞాతరస్మరణ యుద్ధము. స్వభావము నల్లదే క్రాశ్యత కొద్దిపాటిగ నుండును. దేశము నావరించి యుండు కష్టములెల్ల అతనిమనస్సు కరగి కలవరము జెంది యుండును. నల్లెలను పోరాటమే. కవీంద్రుడు ప్రస్తుతావసరములపై గమనముగడ క్రాశ్యతానందమునకు విషయము

ములపై గమనముగడ క్రాశ్యతానందమునకు విషయములందు నిమగ్నుడైయుండును. అతనిగోళమునందు గూర్చు దెప్పుడును ప్రకాశించుచుండును. ప్రపంచములోనిగొప్పతత్వ వేత్తలతో సంగ్రహించుటచే మానవలక్ష్యమును, మానవైకమత్యమును రవీంద్రుడు కన్గొనినాడు. అతని కల్ప విషయములందు గమనములేదు. అతనికి సర్వమును ఒకటియే. ఒక బాహ్య శక్తి యాతనినిబంధించదు. ప్రాపంచిక బానిశత్యమునండి జతకు తప్పించుకొని కేవలమృత్యుకుగ నున్నాడు. అతని కవిత్యమునలె అతడును ఆనందమయము.

తన యుద్ధముపవిత్రతను కాపాడుటకు పరిశోధకులలె గాంధీ బాగ్రత్తగ తన కార్యములను సాగించుచుండును. మహాత్ముడు భేదాభిప్రాయములకు కనుగొని రక్తిలేమిని దేశీయులకు విశేషపజును. వణములు శిక్షముగ కుమర నీయక సంపూర్ణముగ కురుకుటకై అంతపజును వానిని క్రొత్తవాని వలెనే పిల్చియుంచును. అతడుస్వచ్ఛమైన స్వదేశీయుడు, భారతీయుడు. బాతీయత గాంధీయందు తాండవమాడుచుండును. భవిష్యత్కాలము వర్తమానముమీద నాధారపడునది విశ్వాసముతో అతడు వర్తమానకార్యసాధనలకు కృషిచల్పెను. అతడు కేవలము కర్మయంత్రము.

ఇద్దరును భాసద్వితీ గలవారు. ఒకరు యజ్ఞమును, దారిద్ర్యమును నలువైపులమారుచు వానినినివారించుటకు తనయానచ్చక్తి నియోగించును. మరియొకరు భౌతికప్రపంచవిషయముల నటునుంచి, భాశ్వత పదార్థములవైనను మంగళప్రదమైన వానిపై నను, మనస్సును కేంద్రీకరించును. అతనికి భౌతిక సంస్కర్తము ఆన పడదు. తాండవస్వత్యము నేయురుదురి గాంధీ జ్ఞప్తి పజుచును. రవీంద్రునికి నిర్వాణము (కాంతం శివమ్ అదై వ్యోమ్) సంప్రాప్తమైనది. ఒకరు భారతమునకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగోరుచున్నాడు. మరియొకరు భారతమును ప్రపంచలోకమునకు, ఆనందనిలయమునకు తీసికొనిపోక గోరుచున్నాడు.

ఒకరికి వర్తమానము, మరియొకరికి భవిష్యత్తు. ఒకరు కర్మచరుడు, మరియొకరు దృష్టిపరుడు. ఒకరు బాప్తము, మరియొకరు మనస్సు.

కవీంద్రుడు ప్రాచీనతనీ సమశ్రుతు సమశ్రుతు పజున నెంచెనను విషయము నొక నెపముగ నుంచుకొని కొందరు కవీంద్రునికిని మహాత్మునికిని భేదము కల్పించ బూనినారు. ఇరువురును భేదము లేదు. ఒకరు మరియొకరికి ఆవశ్యకులు.

భారతము నిలిచియుండవలెనన్న భారతీయులు కవీంద్రుని భావమును ఆధర్యమును పాపద్రోలుటకు గాంధీభావ్యరహిత నిరాకరణభర్తము ననుష్ఠింపవలయును. భారతము సజీవమై విరాజిల్లవలె నన్న భారతీయులు రవీంద్రుని పరమార్థముగ నుంచుకొని అతని ఏకత్వసిద్ధాంతము నువనమునెసికొని యువనత్వపు భక్త్యాపదేశమును ప్రపంచమునకు చూట వలసి యుండును.

ప్రాచీన ప్రతీచీనమనస్కయమును రవీంద్రుడ ప్రేక్షించుచు న్నాడు. ఇట్లు జరిగిన భారతీయులమానసికదృష్టియే సంపూర్ణముగ మారును. ప్రాచీనతీయులు ఇప్పటికిని పురాతనకాథలయందు విశ్వాసముగలవారు. ఇట్టిమానభక్తియెండిమిడిపోయిన మనస్సు స్వాతంత్ర్యసంపాదనమున కావశ్యకమైనయజ్ఞపాపముల నారయజాలదు. స్వేచ్ఛాసంపాదనమునకు విదేశవిభావముగాని స్వదేశమాధ్యక్షిగాని యుండదగదు. ఈ రెండును గూడ బాతీయస్వాతంత్ర్యమున కడ్డుదగులును.

ఇంతయేల, గాంధీ గూడ పాశ్చాత్యులలో నెల్లప్పుటికిని సంబంధముండగూడదని చెప్పడు. ప్రస్తుతనిస్సహాయదౌర్భాగ్య, స్థితిలలో పాశ్చాత్యభిప్రాయములు పాశ్చాత్యసాంప్రదాయములు లేకుండవలె నని అతడు వర్తమానమున బోధించుచున్నాడు. ఒకరు బాతీయజీవనమునుండి విశ్వజీవనమునకు నడచుచున్నాడు. మరియొక రిదిపజుకే బాతీయజీవనమున కతిరుడై విశ్వజీవనమునందు కాలతేషము నేయుచున్నాడు. ఇద్దరి పరమార్థములును చివరకొకటియే. ఇద్దరును మానవోత్కృష్టతకై తమ శక్తుల విజృంభింపజేయుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు.

సిమ్మ, సెప్టెంబరు 7:—1921 వ సంవత్సరపు నేటాలు పట్టణతరతరకుల కిచ్చు లై సెన్సుచట్టము భారతీయులకు చాల కష్టముగ నుండెను. దక్షిణాఫ్రికా యూనియన్ గవర్నరు జనరలుగారు ఈచట్టమునకు తమ అంగీకారమును నిరాకరించినట్లు భారతదేశపు కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

నిన్న జరిగిన కలకత్తా ట్రాన్స్ కంపెనీ పరిశాంధ్రం వలె తమ సమ్మెకట్టును నిలిపి, తిరిగి తమ పనులలో చేరిరి.

భాగ్య సెంటుజారిగ జేట్

సెప్టెంబరు 6 మంగళవారం.

పవిత్ర కాళి. రాజసాహెబు కే. వెంకటరాాయణనాయుడుగారు జైల్లోలో తాత్కాలికముగ జైల్లామేజిస్ట్రేటు, కలెక్టరు పని నేయుటకు నియోగింపబడిరి.

దర్శియు. బి. న్యూసాను బి. సి. యన్ గారు వాత్సేరు పూట్లు యేజిస్ట్రేటి నియమింపబడిరి.

ఇ. ఆర్. వుడ్డు బి. సి. యన్ గారు గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి డివిజనుకు నియోగింపబడిరి.

యం. యస్. పి. హైదర్ బి. సి. యన్ గారు గుంటూరు జిల్లా బండ్లలు డివిజనుకు నియోగింపబడిరి.

న్యాయకాళి. కడప జిల్లాలో మొదటి తర గతి మేజిస్ట్రేటులుగా నున్న కిరీయనాగర శ్రీనివాసాచార్యులు గారును, రెండుగూరు నారోదాపుగారును, ఇంగ్లీషులో సామ్యము పుచ్చుకొనవచ్చును.

సెల్లూరుజిల్లాలో సబ్ డివిజనులు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుగనున్న బాట్లాలెస్సు డిక్షిణానాగారును, దేవరపల్లె శేషగిరిరావుగారును ఇంగ్లీషులో సామ్యము పుచ్చుకొనవచ్చును.

రెవెన్యూకాళి. విజయవారి వెంకన్న పంతులుగారు సెలవునుండి రాగానే కృష్ణాజిల్లా జేనరలు దన్యాజీవిగా నియమింపబడిరి.

పవిత్ర వర్చుకాళి. డి. యె. వెంకటేశ్వర మద్రాసు స్టీముబాయిల్స్ యిన స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

డి. సి. స్కేరుగారును మద్రాసు స్టీము బాయిల్స్ యిన స్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి. సుబ్రహ్మణ్య పట్టికామూర్తి కాశ్మీరీ గారు గంజాం డివిజను I సర్కిలునుండి iv సర్కిలుఅసిస్టెంటు యింజనీరుగా మార్పబడిరి.

రెవెన్యూకాళి. మాధవవింసనగారు iv సర్కిలునుండి I వ సర్కిలుకు చోట్ యింజనీరుగా మార్పబడిరి. మినాక్షినుం దరం ఆయ్యరు బాలసుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు విశాఖపట్నం డివిజను I వ సర్కిలునుండి VI సర్కిలుకు అసిస్టెంటు యింజనీరుగా మార్పబడిరి.

ఆర్థికకాళి.

కమాండరు జి. హెచ్. కిన్నె సి. డి. ఇ. ఆర్. వి. యంగారు మద్రాసు పబ్లిక్ ట్రస్టీగా నియమింపబడిరి.

స్థానికస్వపరిపాలనకాళి. నరాల వెంకట సామి చెట్టి గారును, గణపల్లెకపరం అన్నాచోడై అయ్యరు సచివ్ అన్యోగిగారును మద్రాసు కార్పొరేషను, 17, 7 డివిజనుల కార్పొలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి. జెల్లూరు పురపాలకసమితిగారును, కాయూరు చక్రవర్తి దేశికాచార్యులుగారును మద్రాసు కార్పొరేషను, 19, 15 డివిజనులకు కార్పొలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కాసిం ఆలీసాహెబు బహదూరుగారు మద్రాసు కార్పొరేషను 24 వ డివిజను కార్పొలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఆక్సఫోర్డు వెంకటరావు నాయుడుగారు గంజాం జిల్లా బోర్డు నైపుణిగెంటుగా నెన్నుకొనబడిరి.

అమరా రామచంద్రయ్యచెట్టిగారును, నహమ్మడు ఫలా ఉడ్డిను సాహెబు బహదూరు అహమ్మదున్నాగిగారును సయ్యరు సుల్తాను, మొహిదీను సాహెబుగారును సెల్లూరు తాలూకా బోర్డుపుర్వముగ నియమింపబడిరి.

వీరూరు పిచ్చయ్యగారు, కడపజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఆనం నరసారెడ్డిగారు సెల్లూరు మ్యునిసిపలు కార్పొలరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

నక్కా- చిన ఆప్పలు నాయుడుగారు పల్నాకిమిడి మ్యునిసిపలు కార్పొలరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యాకాళి.

బిల్లా దొరయ్యగారు గోదావరిజిల్లా యెడ్డుకేవలము కార్పొలరుమొందుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మార్కెట్ గంగరాజు పంతులుగారు గంజాంజిల్లా యెడ్డుకేవలము కార్పొలరు వెనెగెంటుగా నియమింపబడిరి.

మిసిలేనియసు ప్రకటనలు.

కడపకుర శేషుని విట్టాకరుగారు విజయనగరం సబ్ డివిజను అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నుండి నాగవల్లి సబ్ డివిజను పని గూడ తాత్కాలికముగ జూచెదరు.

వి. కే. కుప్పస్వామి అయ్యరుగారు గోదావరి హెడ్ వర్చు డివిజనుకు నియోగింపబడిరి.

పి.ఆర్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు సెలవునుండి రాగానే పెద్దాపురం సబ్ డివిజను టూకు రెస్టారేషను స్పీషు డివిజనుకు నియోగింపబడిరి.

కందక్కురు ఆర్. యె. లిస్సేనుగారు అసిస్టెంటు యింజనీరు గారు కడప డివిజనునుండి బళ్లారి సబ్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

హిందూదేశ చారిత్రక

విషయములు

దేశనివాసము సాయంకాలము 6 గంటలకు ముగియుచు కళాశాల భవనమున మైసూరు సంస్థానమున పురాతన విషయ పరిశోధకులు గుర్తు లి. రామకృష్ణ రావుగారు హిందూదేశచారి త్రమును గూర్చి వ్యాఖ్యానము చేసి హిందూదేశ చారిత్రక క్రింద ఇట్లు నుడిపిరి. హిందూదేశ చారిత్రము పురాతన విషయ ములను జూచిన యర్థము 'హిందూ' భారతీయులు వాగ్ధి కము 5 వేల ఏండ్లకు తిమ్మనగాక యున్నది. క్రీస్తు పుట్టక పూర్వము 2500 సంవత్సరమునుండి భారతీయ గాఢము రాజ్యమునున్నది. హిందూదేశ చారిత్రమును 711 క్రీస్తు పుట్టిన వెనుక సంవత్సరము చాలముఖ్యమైనది. అప్పటినుండిను చారిత్ర మాంధ్యమైన దని చెప్పవచ్చు. 1600 సంవత్సరములవరకు కళాశా రాజధానిగ నుండెను. మనకు చారిత్రక విషయము లేకపోయిను. మన ఇతిహాసములు పురాణములు మనకంతయో సుహృదకార మొనర్చుచున్నవి. మన సంస్కృతి వారితో వలయు సామగ్రి నంతయు మన పూర్వీకు లొనగిరి. కాని మధ్య గల్గిన అవాంతాములవలన మనము దానిని ప్రహేళిక చేసితిమి. వాద్యములు జయములు తమ గ్రంథములను గల్గియుండిరి.

పాట్నా పరిశోధనమునకు కర్మసూత్రపు కొందరిని నియ మించి యుండెను. తత్సందర్భమున అల్లసాదన ఇండియాను దండెత్తియుల తెలియుచున్నది. 1784 సంవత్సరమున కనడ భావయందు గల వాతప్రతి లభించినది. అది ఆర్కాడు పుట్టు పూర్వోత్తరములను కృత్రికరించుచున్నది. మోక్షగాథానుజ్ఞా లేలుగుదేమున పురాతనముపరిశోధనము అపారముగ యభి ముద్రి చెందినది. (ఆర్కియాలజికల్) భారతదేశము క్షౌర తేజ మునకు సుప్రసిద్ధము. అతేక మహాకారు లున్నవనిరి. హిమా లయ గాంచినది. భారతీయులు శ్రీమత్తు కణ్వంశమున జన్మించు గొర్రెవమును, ఆదరణకు జూపిరి. జాపువారు, ఉదాత్తాన స్వ రూపులు. విదేశీయులగునొక రాజ్యమును స్థాపించుటకు భార తీయులు ఏజాతికిని సెనుకగరియుండలేదు. యాదవులు యాదవ రాజ్యములను (యాదవాకాలిగు) హిందూకసుప్రభముల కా వలను, అక్రీకాదేశముగా తెలుసని బిడ్డన స్థాపించిరి. అటులనే జోదుపూరు వంశములు రాజులు కృష్ణవర్మ భారతనాగరిక మును పెంపొందజేసిరి. గణితశాస్త్రములందు భార తీయులు అందరితోబాటు సమానముగ స్థానముల నాక్రమించు కొనిరి. నీతియందుగూడ భారతీయులే అగ్రస్థాన ములకరించిరి. భారతీయులనుగూర్చి భాగ్యశ్రీక విజయమును గాంక్షించిరి. రాజ్య కాంక్షలేదు. సుదాధ్యక్షులమునే యభివృద్ధి జేసికొనుచుండెడి వారు. ఎల్లప్పుడును ధర్మమండేతము కొలువను, ఆత్మోపలక్షిని కృష్ణింపిరి. భారతరాజ్యాంగ నిర్మాతలు, రాజు, మంత్రీ, స్నేహితులు, దుర్జనులు, ప్రజలు, వైశ్యములందఱు ఆధార పడి యున్నది. రాజు సేచ్యవృత్తి గల్గియున్నవాడైనను నింకకుడుగాడు. కాస్త్రముల మల్లంబించి ప్రవర్తించజాలడు. భారతదేశమున పూర్వము కాస్త్రములు పురాతన పురుషులచే వ్రాయబడినవి. వానిని మార్పుట రాజున కధికారములేదు. మంత్రుల సలహాను వైశాని తమ యధికారమునకును రాజ్య డేనుమునకును భంగము లేకండ ప్రవర్తించవలసి యుండెను. ఇట్లాండు సాలనానిభాషములు (అండ్) ప్రజా నిర్మలములు (ట్రీటులు నిర్ణయించెదరు). భారత భూమియందు ముఖ్యగ్రంథ ములయందు అనాదిగ వ్రాయబడినవి. భారతీయులు ఎల్లప్పుడును జాతీయ ఆదర్శములతో సాధించెడివారు. సమాభిమానము, సాను భూతి, సౌభ్రాతృత్వము భారతీయులకు ఉద్గుహితో బ్రట్టి నది. ఇదియేకాంతి స్థాపనమునకు మార్గమాయెను. పురాతనము పరిశోధనము సౌభ్రాతృత్వము వెలకొల్పును. అయ్యది స్వలా భము నపేక్షించక సానుభూతితోడను భూతగణతోడను యోచించిననే చిహ్నాయుగ లాభకరముగ నుండగలదు. భార తీయు, లెవుడును సానుభూతి, రాజభక్తి, నికాశము, సాక్షివృత్తి, సౌమధ్యమే అదర్శముగ నొనెడివారు. రాజదర్శములు గిట్టివు. సాధ్యతాగములేదే ఏకార్యమును సాధించజాలము. అర్జియలూజికల్ రీకర్విరి ఆధారముగ గాని యథార్థ భావము లో హిందూదేశచారిత్రమును వ్రాసితిమేని ఎంతయు ప్రయో జనకరముగ నుండును.

అభ్యుత్థులు.

విదేశీయులు మనకు తెలియజేసిన హిందూదేశ చారిత్రము సుసంపన్నమైనదిగాదు. మనము మనచారిత్రమును పఠించి వ్రాయ వలెను. మనకట్లు వ్రాయుటకు ఎన్నియో కష్టములు గలవు.

మామూల విప్లవము.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

6 వ తేదీని నుండలమున సెమ్మడిగా నుండెను. మల్లాపుర మునుండి తంలివార్ల వచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. గుం చారసేనలకు పండికాడు ప్రాంతమున మామలా గుంపులు కనబడ లేదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు 7 వ తేదీని ప్రకటించెను.

శేనాని హత్యచేగారి ప్రకటనము.

రైలుగం శేనలను శోధులను తెలిగ్రాపు లీగలను యితర సాధనములను ఎవరును పొదు చేయ నూడదు. ఆయా పేటలలోని మామలాలు నీనిని సంరక్షింప బాధ్యులు. ఆయాప్రాంతములందు శోధులవెనున్న అడ్డంకు లను వారే తీసివేయవలెను. విరుగొట్టబడిన వంతెనలు చేపు వంతెనలు మున్నగువానిని వారే బాగుచేయవలెను. అట్లు మామలాలు చేయబడి 1921 వ చట్టము 11 వ నిబంధనకారము నారు శిక్షాపాకులయొద్దను పేనాని 7 వ తేదీని ప్రకటించెను.

కన్న మారులో మామలాల విచారణ.

6 వ తేదీని పైమలు ఫట్టకాను మేజిస్ట్రేటు కన్న మారు నాయకుగారు ఎర్నాడులో పట్టుకొనబడిన 35 గురి కేసును విచారణచేసిరి. ముద్దాయిలు నిర్దోషులమనిరి. సాక్షు లను వారు ప్రశ్నించలేదు. వారికి చెరి రెండేడ్లు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

కన్మి తాంగలుకేసు.

కన్మి తాంగలుకడ యధ్యక్షుకల్లి దొరికినందులకు మార్తమే యిప్పుడు కేసు చేసిరి. తక్కిన విప్లవాదులను గూర్చి పిమ్మట కేసులు చేసెదరు. ఈ కేసులో ముద్దాయికి 6 నెలకఠినశిక్ష వేయబడెను.

32 ఏండ్లసర్వీసుగల కనిస్టేబు

ఆయామదను కనిస్టేబుకు 32 ఏండ్లు సర్వీసు గలదు. అతడు తిరువంగూరు మామలాలలో చేరెను. అతనిని 6 వ తేదీని పట్టుకొని కన్న మారు జయిలనుకు పంపిరి.

మామలాల తిరుగబాటు

(ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన)

ఒక దాష్ట్యము వైసికభాగము పండికాడునుండి ఈ దిన మున అమలాపురమునకు వచ్చెను. వారి సెవరును సెదర్చలేదు. మామలాలు గుంపుగా నుండి, వారు తరువాత ఎదుర్కొన నెంచి పట్టకపడుచున్నది. రెండవ వైసికభాగము 5 వ తారీఖున వెలిం చిలమన్నకు జెడెను. వారిలో వారి సెవరు ఎదుర్కొనలేదు. ముదూరులో పోలీసువారు పోయిన తుపాకులను తిరిగి తీసికొ నిరి. 4 తారీఖున చిన్న వైస్యము పకత్తూరుకు వెళ్లి అర్ధరు తిరుగు బాసుదార్లను ఆరెల్చుచేసిరి. 4 తారీఖు 15 గంటలకు 64 వైసిరు పోలాలను పొన్నానిజేరెను. అప్పటినుండి అచ్చటినుండి సమా చారములు లేవు. వైసాకు శాంతముగా నున్నది. నిలంబూరు ప్రదేశమునందలి మామలాలు అడవులలోనికి వెళ్లుచున్నారు. ఈరాత్రి తంత్రిమాచారములు జరుగవచ్చును. కాల్కిట్టు శాంతముగ నున్నది. స్థానిక అగ్గలరి వైస్యము 4వ తారీఖున పంపి జేగుబడినది.

ఏ ఏరాజులు సా లించి రో ఆ చారి త్ర ము ను వ్రాయ గలము. ఆ కాల ము న గల్గిన సాంఘిక, సారస్వత విషయములను తెలియజేయ గలము, ఎక్కిగ్రామికల్ సెక్షను యందు యువకులు పరిశ్రమచేయవలయును. కాసనము రెంతయు ఉపరిగొనెను. ఆరే ఆధారములు, ఆంధ్రవంశపు రాజులు కాసనము తెన్నెయో గలవు. రాజరాజ సరేంద్రుడు ఆదిని తిరుమనాపల్లిని రాజధానిగ నుంచుకొని రాజ్య మేలెను. పిదప రాజును పోండ్లవరమును బాలించెను. చోళదేశపు రాజులు ఆంధ్రులు. ఆరవరాజుములను ధరించిరి. కులోత్రింగ చోళదేశ ఆంధ్రులే యని సాధ్యమైనను జూపిరి. సాంగభరుడు గూడ తిరుమనాపల్లి లోయ మేనమామల రాజ్యములను గ్రహించి రాజ్యమేలెను. గణపతివంశపు రాజులు వచ్చినపిదప ఆంధ్రు లకు ద్రావిడులకు సంబంధము విడిపోయె ననిరి. పరిశోధన వలన కృష్ణవర్మి ఎక్కిగ్రాఫ్ ఆర్కియాలజికల్ రీకర్విరి విశేష ముగ పునీసి జేశచారిత్రమును వ్రాయవలయు నని యువకులను మోహింపిరి.

ఇంగ్లీషు ప్రాకృతము పి.

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు అభ్యుత్థులకు, ఉపన్యాసమునకు వందనము లర్పించినపిదప సభ సమా ప్తమయెను.

అసహాయాద్యము

విదేశీవస్త్రప్రహేళికారణము.

మహాత్ముడు కలకత్తాలో నుండుట. మహాత్ముడు కలకత్తాకు వచ్చుటచే అసహాయాద్యము మునుకు నూతన వికాసము కలిగినది. అనుదినమును సభలు జరుగుచున్నవి. విదేశీబట్టల దుకాణములవద్ద నిలిచి ఆబట్టలను కొనరాదని వలంటీరులు బోధించు చున్నారు. విదేశీసరకులను బహిష్కరించువలెనని హిందీ, పురుషు, వంగభాషలలో కరవ్రత ముల నచ్చువేయించి కలకత్తానగరమున నన్ని పేటలలోను విరి విగా పంచివెట్టుచున్నారు. విదేశీబట్టలను తెప్పించుట పూర్తి గామానవలెనని మార్కాడేనర్లకులను ప్రోత్సహింపవలెనని. ఈ ప్ర యత్నమువలన చాలవరకు మంచి ఫలితము కలిగించినది. డిశంబరు 31 వ తేదీ లో గా మార్కాడేనర్లకులు కొంతగా విదేశీబట్టలను తెప్పించరాదని మార్కాడేనర్లకుల సంఘమువారు 6 వ తేదీని తీర్మానించిరి. ప్రస్తుత మున్న నిలువసరకును విడుదలచేసి పిమ్మట సరియైనదీని నేర్పరు. చుట తీర్మానము చేయబడెనని వారునడిపిరి. కూలపోలాలలోని విదేశీబట్టల రైతులతో మహాత్ముడు మాటలాడగా నిలువ సరకును విక్రయించుటకు 6 నెలలు గడువియ్యవలెననియు అటు పిమ్మట విదేశీబట్టలను విక్రయించవనియు వారు చెప్పిరి. 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మహాత్ముడును మహాకవిరవీంద్రుడును 3 గంటలసేపు ముచ్చటించిరి. విషయమేమో తెలియలేదు. మహా త్ముడును మహాకవియును మాటలాడుకొనుచుండగా మహాకవి మందిరావరణమున అసహాయవాదులు విదేశీబట్టలను తగుల బెట్టిరి.

కలకత్తానిక్కులసభ.

7 వ తేదీసాయంకాలము కలకత్తాలో నిక్కులసభ జరిగినది. విదేశీవస్త్రులను బహిష్కరించువలెనని అసభలో మహాత్ము డును లభవతిరాంబు, ఆజదుసోపానాగ్లా నవస్యనించిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రములలో చురుకుదనము.

ఈ రాష్ట్రములందు నాయకులు చాల చురుకుగా పని చేయుచున్నారు. చాలావోట్ల సభలు జరుగుచున్నవి. శ్రీమతులు సావిత్రిదేవి జానకి బాయి గార్లు పూజిత పూరు లో ను పవ్య సిం చు చు న్నారు. జాను పూరు నువ్వనిసాలిటీవారు స్వరాజ్యనిధికి ధన మియ్యు కుండుట అను చిత్తుని వారు నిరసించిరి. మాల్వీ మహమ్మదు ఫకీరు (అలహా బాదు) గారి అధ్యక్షత క్రింద శిబిరాదులో జరిగినసభలో టర్కి శుల్తానుపట్ల భక్తిని వెల్లడించు తీర్మాన ముమాదింపబడెను. రాజకీయ మహాసభాధ్యక్షులకు జనమాలాలు నెహ్రూగారిని మురాదాబాదు జిల్లా కార్కెసు సంఘమువారు నూచించిరి గాయి తెరి లీ, దాల్మను, లాల్లుడులలో గూడ అసహాయసభలు జరిగినవి. లాల్లుడిలో జవహరు లాల్ గారు పవ్యనించిరి. ఒకసంవత్సరమువరకు విదేశీబట్టలను తెప్పించకుండుటకు బట్టలరైతులందరు నవట ప్రమాణములచేసి వ్రాసి యిచ్చిరి. బీహార్ద్యాయలలో గూడ సభలు జరిగెను. మార్వాడలో బల్లేపుచ్చార్ల యాభ్యున్నతమున కెవరును పోకుండుట్లు చేయుట కు ప్రయత్నియు జరిగెను. మామలాలు విప్లవమునకు మోకరు పూరు మహమ్మదీయులు సంతాపమును వెల్లడించిరి. అమగో హోమసామ్యుతీయులు హెచ్చుగానున్నారు. వారు జనసం బ్ధులలో 2/3 వంతున్నారు. తమ హక్కును భంగపరుచుట ఆ క్రమము. వానిని భంగపరచినచో వాడు మ్యూనిసిపలు సభ్యుల కు రాజీనామైనవనిరి.

మోసముచేసి మహాత్ముని మామోత్యమునుటలు.

పూజితపూరులోని పర్రుడొకడు కలకత్తానుండి కొన్ని విదేశీబట్టలను తెప్పించుకొనెను. ఆటెలు వచ్చిన పిమ్మట విప్పి చూడగా ఆబట్టలన్నియు ముక్కలు ముక్కలైయుండెను. అని మహాత్ముని మహిమయనియు భగవంతుని ఆగ్రహమే అందులకు కారణమనియు అసహాయవాదులు చెప్పుసాగిరి. అవార్తని చాలమంది ఆచింపిరి పేటికలను చూడబోయిరి. రసాయనకాస్త్ర (లండను) వేర్తెయగు రక్షితుడుగారు రైతులుతెచ్చిన కొన్ని ముక్కలను పరీక్షించి గంధపుద్గతిలోలుట వలన నాబట్టలట్లు చిగిసిపోయినవనిచెప్పి వారియెదుట కొకబట్టపై గంధపుద్గతిని పోసిచూపించెను. అమాయకు లగుప్రజలను మోసపుచ్చి నమ్మించుట కసహాయవాదులెన్నిపాట్లయిన పడుచున్నారని ప్రభుత్వ మువారు ప్రకటించిరి.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు.

కార్కెసు కార్యదర్శి సి. రాజగోపాలాచారిగారు 6 వ తేదీని కర్ణికోట్లకు చేరిరి.

శ్రీశైవమతము.

సామ్యము - సామ్యము (1909) కార్యసాధనము, తెనాలి

ఈ సభ ఆరాధనలు, వారి శిష్యులును, మరియు శైవ మతాభిమానులను గలసిన సంఘముచే నడుపబడుచున్నది. ఈ సభవారు వ్యయప్రయాసలను కోర్చి దేశదేశములలో సభలను నడుపార్చి మహాజనుల భవనహాయమున వీడ శైవవిద్యార్థులకు ప్రేరేపక, శాస్త్రవిద్యలకు ప్రవేశార్థము పునరుద్ధరణ 800 లు ఖర్చుపెట్టుచున్నారు. శివానుగ్రహణన మనలో ననేకమంది జమీందారులు, అగ్రహారములు, భూస్వాములు భవనంతులు ఉన్నను సభ సంపూర్ణ సంపన్నత నొందకుండుటకు విచారణ చేయును. సభ కోరకు సంపాదించబడిన భవనము గర్వయోగము వృథాఖర్చుకాదు. శైవమతాభివృద్ధికి వ్యయపడుచున్నది ప్రస్తుతము శైవులకు విద్యాభివృద్ధికి మరొకని పాఠశాలలు, పుస్తక భాండాగారములు, మతగ్రంథములు, ప్రకటన పత్రికలు, ఉపదేశకులు మొదలగు సాధనములు కావలసియున్నవి! అన్నిటిని భవనముగా మాత్రము కావున శైవులు, శైవాభిమానులగువారు తాము చేయు ఖర్చులలోనుండి స్వయంతాభివృద్ధికి ప్రతివారును రూ 15 రు 0-4-0 లు నొప్పున సంవత్సరమునకు రు 0-0-0 చందా నిచ్చి సభ్యులుగా చేరుటకును, సభ శాస్త్రమును నిర్వహించుటకు మూలధనము నిమిత్తము భవాధికులు ఒకసారి తమ కత్తియుత్సాహముల కొలదినివారముల నిచ్చుటకును యీసభ పక్షమున ప్రకటించబడు శైవమత ప్రకాశిక యను మాసపత్రికకు చందాదారులుగా చేరుటకును శైవమతాభివృద్ధికి ప్రోత్సహించు.

- ఇట్లు విన్నవించుకొను శైవమతాభివృద్ధికి మార్గములు: 1 కాశీనాథుని వానశ్యరావు, ఆంధ్రపత్రికాధిపతి, మద్రాసు. 2 కొంపల్లి కోటిలింగం చి. ఏ. వి. యల్., గుంటూరు. 3 చాగంటి మల్లికార్జునరావు, కాశీనాథ. 4 ములుగు రామలింగారావులు, కార్యసాధనమండలి, తెనాలి.

నెల్లూరు కల్లుపాటలు

నెల్లూరుమండలమున కంతకును 80 దుకాణములు 28 తేదీలను 24 చోట్ల ఏకకాలమున జరిగినది. రివిన్యూ సాట్టయ్య దొంగల ప్రవర్తనము నిరసనయొగ్గముగా నున్నది. ఉల్లపాలెములో సాట్టకొటారలలోపల ఆర్థ రాత్రి వేళ పాటలను జరిపిరి. కాకానె నే నా ర తు ల ను లో ప ల కు రాసియలేదు. పాలుగాండ్రు సాట్టయ్యదొంగల బంకాలలో వాచిరి. ఆమందెల్లలో పాలుగాండ్రుగామోదొంగలు వాదా నముల చేసిరి. కొత్త చెరువులో ఫారెస్టు రేంజరు బలవంతమున సా 5 పవరులేకుండ మాణిక్యమెడలో ఆను వానికి జరుగాగా పాటపాడెను. అపుడతడుతాను ప్రభుత్వదొంగినిని తాను మాణిక్యము కాననియపాటలనుజరిపిన గూడూరులో సాట్టయ్యతో చెప్ప లేదు. మాణిక్యము తానే నని చెప్పి అతడు ఫారెస్టుసంతకముగూడ చేసెనని గట్టిపదంతికలదు. మండల కార్యద్రుసుసంఘమువారు తా సిల్వరు నడుగా పాడినవాడు ప్రభుత్వదొంగియే అనినీ మాని క్యము కద్దనుంచి పవరుపులమును తెచ్చి చూపించలేదు. నేనీసం గతి కలకర్తరుకు తెలిపెదను. మీరు పాడించకపోతే మీయందొంగములను తీసివేసెదమని గ్రామమునను లందరిని దెబ్బెంచిరి. 80 దుకాణములను మాత్రమేపాడిరి. దుకాణమునకు దామాషాను రెండురూపాయలకు మించలేదు. కొన్నిటికి 8-9 అశాలుకూడా వచ్చినవి 15 దుకాణములను పాడిన 80మంది జరుల రద్దు పీటిను నులను గూడ పంపిరి. రిక్విజిటరు గూడ పంపెదన తెలియు చున్నది. నెల్లూరు కావలి న్యాయవాదులను పలుకుబడి గల రెడ్డును మద్య నిషేధ విషయమున చాల సహాయముచేసిరి. చెట్టు కవులకియ్యము పాట రద్దుచేసికొనువని గ్రామస్థులు పాట గాండ్రు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమునకు వడ్డము 12 లక్షలు.

బొబ్బిలి కల్లుపాటలు.

7 వ తేదీ ప్రధయము నుండియు పాటలు ప్రారంభ మైనవి. బొబ్బిలి మహారాజుగారి సంస్థానమువారు పాటపాడు డని పాటగాండ్రును చాల ప్రోత్సాహపరచిరిగాని సిగిడివాళియే యును లొంగలేదు. రాత్రి 2 గంటలు మొదలు పాటలు ప్రారంభమయ్యెను. సంస్థానము మానేసెను తాసిల్దారు సాట్టయ్యనెక్కురు. మున్నగువారు వచ్చిరి. తానెంత బోధించినను పాడుట కవ్వరును గూడ నంగీకరింపలేదని సంస్థానము మానే జరు చెప్పెను. ఈ పాటలు చెల్లదగదని యొక ఓడి కల్లకర్తరు పిటిషను పెట్టెను. సంస్థానము వారిపక్షమున మేనేజరు 61 రూపాయలకు పాడెను. 12 దుకాణములలోను పక్కవానికిని యితరు లెవ్వరును పాడలేదు.

విదేశ వార్తలు

రష్యాలో ముము.

అంతర్జాతీయ కాటక నివారణ సంఘమునకును దేశీయ పురుషులముఖానికి ఒడంబడిక కుదరదని అనేకులు వచ్చుచున్నారు. రష్యాలోనివారు కాటక నివారణప్రయత్నములు ముందు జరుపవలయునని అంతర్జాతీయ సంఘమువారు ఒక ప్రాయశఙ్కముచున్నారు. పెట్రోగ్రాదునకు ముందు రష్యాలోని చేయవలయునని సోవియటు ప్రభుత్వము పట్టుదలతో నున్నది. యామముయొక్క విషవనశ ముసిన దనియు, ఇక కొన్ని మాసములవరకు ఇంతకన్న ముందవనియు లండనుకు దిగ్గు రష్యావర్తక రాయబారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాటక ప్రదేశములందు బాధపడుచున్నవారికి సహాయము చేయవలయునన్న 7 లక్షల టంగ్కానగ్గము కావలెను.

గ్రీకులు-తుర్కులు

సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన గ్రీకు సేనలు ఆవిష్కృతమై, సామీ, జిల్లికొట్టణముల నాక్రమించుకొనిరి. గ్రీకు సేనలు తమోలిన్లువైకుండు కొన్ని మెషిన్ గన్సులను పట్టుకొనిరి.

అంగారక గ్రహము.

మనవ్యసంవారమున్నదా? రష్యాలో పెరిగియున్న చిల్లిరాత్రిమనం దొక పట్టణము లో మకాపి అను నొకకోట్లవరకు ఒక పెద్ద తెలిస్తోపురియొందుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. హాన్స్టెడ్ విశ్వవిద్యాలయము నందలి శాస్త్రజ్ఞుడగు ప్రొఫెసరు లూడుగారు వీరికి సహాయము చేయుచున్నాడు. ఈ తెలిస్తోపురి నిర్మించుటకు ఏ ఏకశతకాలము పట్టును. ఈ తెలిస్తోపురిలో చూచిన హిందూ గ్రహము భూమికి 1 1/2 మైలు దూరమునం దున్నట్లు కనపడును. అంగారక గ్రహమునయ్యేమనవ్యసంవారమున్నది? శేష నిర్ణయించుటకును వారిసాగరికతను తెలిసికొనుటకును ఇదియొక ముఖ్యసాధనము.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు.

డివినివాళిమునకు కారకు లెవరు? లండన్ మేముపత్రికలో కొమ్మ అను పేరుతో ఉద్యోగము చాలించుకొనిన ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగి వ్రాయుచున్నాడు:- చెలమ్ముపట్ట ప్రభువుగారు విం చెప్టరునం దుపన్యాస మిచ్చుచు ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగుల సుఖదీనమును గురించి మాట్లాడిరి. ఈ సర్వీసు ఉద్యోగులకు ప్రతిభ అంత మొందినది చెలమ్ము ప్రభువుగారు. ఇట్టిస్థితిలో ప్రభువుగారి అసందర్భపు మాటలు పలుకుట ఏటి న్యాయమో తెలియదు. కొత్తనింభవప్రకారము యీ సర్వీసునందు గూటికి 40 వంతున భారతీయులు ఉద్యోగులుగ నియమింపబడెదరు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఉద్యోగులుగ అంగీకరింప లీపనలందు ప్రవేశించ ప్రయత్నింపరు. ప్రపంచమునందలి అన్ని సర్వీసులకంటె ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉత్కృష్టమైనదను ప్రసిద్ధియుండెను. ఇట్టి ప్రతిభ అంతరించుట దుఃఖావహము.

తిరుపతియమా వాస్తవ్య విషయము.

చిత్తూరుకలెక్టరువారిచే పంపబడిన నివేదికము మూల తిరి. నేను ఒకవిధమున మతబోధకుడను కాను. కేవలము మత ప్రచారకు నను. ఆర్థ మరీయు చెప్పుకొన నీధాంతముల నన్నిటిని బోధించుచుందును. అని యొకతేజ అసహాయోద్యమమునకు సాయము చేసినచో నది దోషపూరితము కాదు. న కుర్రాడ విదేత్, అని కలు ప్రామాణ్యుడై నిషేధవాక్యము నేరమున కలదు. అది బోధించినపుడు రా.కో.హ మొట్టమొదట స్వయంకే నిధనం శ్రేయః । ప ర థ శ్లో థ యా న దా : అని గీతముందు పరమశుము బహిష్కరింపదగినదిగా నందెహ దానిని బోధించునపుడు నేను ఒకవిధమునబోధకుడ నైతివా? కర్మాక్షయధర్మముల ననుసరించి. దోయోహాతిశంధి యోయ వస్తువులు గ్రహించునె. ని యందెహో అటుల విశ్లేష్యకులము నుండి, "తా" మొదలగువస్తువులను, కుమార్తెనుండి కుండలను, సాలెవారినుండి కత్తులను ఇటులదీసికొనుట యొక్క మని చెప్పినపుడు అది నేరమా? విత్తోరియానాజిగా గొంతుకు తిన్నాకలెక్టరును ననుసరించి పరిశీలన చేసి ద్రోహమా? మతము ప్రామాణ్యమునకు బోధించును, ప్రామాణ్య మానుషముచేయును కా? ప్రామాణ్యము స్వభావము లెట్టి యుండుటచేత దేశమునకు శ్రేయములేకని నదియిది, ప్రామాణ్యము

యలు ప్రామాణ్యములనుండి విడిపోవకుండుటకై భజనలందు ప్రామాణ్యములకు ప్రామాణ్యమున వధిపెంచడని యాదరిగిరిని. కొందఱు ప్రామాణ్యముల కని దుంచుచున్నారనున నది ప్రామాణ్య శత్రువు ముకానేగను. నే నెన్న మను లే:పోనియహిములు కలవాడనని బోధించలేదు. నేటిప్రపన్న మనుకాట సర్వాభివృద్ధి. నిష్కలంగా మారుచుని కే:లుచేయుట స్వప్నమే. ప్రజలకు వాసుండు, కోపము కల్గెననుట యాచార్యబితిము. ఏ స్వల్ప ప్రామాణ్యముతో యనూగంత కల్గినచో నది యొక యల్లరికి కారణము కాదు. ప్రామాణ్యములు అల్లరి లుచే తుచాలను. ప్రామాణ్య శత్రులు లంబగును సద్బుద్ధితో నుండిన కలెక్టరువారే యంగీకరించెరి.

ఏది ఎట్లున్నను దైవ బోధనలు భంగము కాలడవలెనని యెన్ని ము జరిగినది కా. దైవము భ క్తనుబంధమున దైవ్య మొనంగి అమావాస్య భజనలను నిశేషముగ పురికొల్పి దైవ మహిమను చెల్లడించుగాక యది దేవుని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆర్థ మరీబోధకులు, ప్రభాకర ఉరూరుహేష్వర వండితులు.

తూర్పు ఆఫ్రికా దేశీయముకాజనసభ.

ఈ సభాధ్యక్షులకు ఆగాభాను, పండితమాలవ్యాటిన్నా, సరోజినీ దేవిగారి పేర్లను నూచించిరి.

నా తో ప ర ణ య త

1921 నానె సెప్టెంబరు 28 వ తేదీ గురువారము

శ్రీమత్తు నానెయ్య	గె 28 X నెల్లూరు	గె 28 X గుంటూరు	గె 28 X పల్నాడు	గె 28 X తణుకు	గె 28 X విజయవాడ
గోపాలకృష్ణుడు	797	840	...	22 55	25 69
కాశీనాథుని	800	851	...	11 60	19 85
కాశీనాథుని	819	785	...	18 97	9 79
అంజను	938	748	...	24 90	31 32
కులయ్య	558	712	...	19 80	19 17
చెల్లూరు	986	722	0.07	9 55	9 54
కుర్రాడు	919	725	...	19 77	8 62
కొండరాజు	784	829	0.13	1 06	21 69
అనంతపురము	789	854	...	4 17	10 45
బళ్లారి	757	859	...	5 11	10 01
కర్నూలు	754	860	...	11 55	17 06
కడప	752	811	0.13	2 71	16 64
రెండుకొండ	811	751	...	21 87	19 82
కోయంబట్టూరు	710	802	...	8 29	8 55
వెల్లూరు	750	848	...	26 48	18 94
నీలము	785	824	...	28 03	31 21

సర్వత్ర నాయుభారము మోచెను. బాంబయిలో నొక మోస్తరుగను, కొద్దిగ తక్కినవోట్లను. మోచెను. సర్కారులలో నిది చాల యెక్కువ. తక్కినవోట్ల ఒక మోస్తరుగనో, కొద్దిగనో యెక్కువ. నేటికాడ సర్వత్రకొద్దిగ మోచెను. పడమటితీరమందు మధ్యమోష్టు ముమూలుగను తక్కినవోట్ల కొంచె మధిక ముగ నున్నది. దక్కను, పశ్చిమాంధ్రమండలములందు, పగటివేడి ముమూలుకంటె చాల యెక్కువ. పడమటితీరమందు కొంచెము తక్కువ. రిక్కినవోట్ల కొంచెమెక్కువ. రాత్రివేడి ముమూలు కంటె కొంచెమెక్కువ. నాయువునందు తేను ముమూలుగ నున్నది. సర్కారులు, పశ్చిమాంధ్రమండలములు, కర్ణాటకము లోని కొన్ని భాగములు, పడమటితీరమున, గలదు. రిక్కినే నోట్ల ఒక మోస్తరు. పడమటితీరమందు వర్షము సర్వత్రపడెను. కర్ణాటకమునో నక్కడక్కడ వర్షము పడెను.

కోరమండలతీరము, దక్కను, పశ్చిమాంధ్రమండలములందు ను నెల్లులపడెను, పునుక్కోటలో 1.33, మధురలో 1.10 అంగుళముల వర్షము పడెను.

కాలమానము నిలుకడగ లేదు. ఎన్. ఆర్. యు. శివరామ్. వారాహరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

వెసిడెన్సీ స్టూడెంట్స్ యూనియను

ప్రారంభోపన్యాసము

నిన్నటిదినము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గోల్డేఫీవల మున ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి యధ్యక్షత్వమున జరిగినది. రామలింగారెడ్డిగారు విద్యార్థుల కర్తవ్యమునుగూర్చి యుపన్యాసించిరి.

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను చేయుటయు చేయకుండుట యటయందే సమాజమున మనలో మనమే విద్యార్థులమును కలుగజేసికొని వికసనము లేక మనమున్నాము. కాన మీరు మీదే విద్యార్థి కాలములోనే వికసనము నలవడజేసికొని, నిష్పాఠశాల నుండి గ్రహించి భావి కాలమున గల కార్యభారమునందును నిర్వహించుటయగు సంపర్కములకును బ్రయత్నింపుడు. వ్యక్తివిధేయమును, వివరముల నయందు ఒకరితో నొకరు ఏకీభవించుకొను ప్రతిజ్ఞనూర్వము నందు వికసనము ప్రధానమని గ్రహించుడు. మనకు వలయు విద్యను ప్రభుత్వము వారు గల పుట లేదు. విద్య విద్యాల పుటల మున్నామింపబడునని వినుచున్నాము. దానిని నింపుటకు మీ యూనియనే ఆధారము కాన నిర్మాణకర్త గ్రహించుడు. ఆ పటాలము అభివృద్ధిజేసిన ఆభ్యాసితములయొక్క మిత్రులు భారతీయులకు తమ సేవనవలయును. అంగ్లేయకావిధానము భారతీయులకు ప్రాజాధారమును కలుగజేసి పటిమను గలుగజేయవలెను. మనకాకాల క్రమశిక్ష తప్ప మార్గమున ప్రవర్తించుచున్నది. ఇతరుల యూనియను ఆమోదించుకొన్న సేవనమాత్రము సంపూర్ణముగ ఆమోదించెను. ఉండవలయును. ఈ యూనియనువలన క్రమశిక్ష పాదగునని కొందరునున్నారు. అది తప్పు. తప్పు గానండుటయేగాక కళాకాలములను లేని నిజమగు క్రమశిక్షను నియమము పాటవవంతులగు తయారుచేయును. సేవకలెందరును. క్రమశిక్షను విడచుడు. వాదములకు వివాదము మిథమగుచున్నట్లు తరుచుగ గడంగుడు. విద్య కారీరపాదమును సంఘభావము, జాతివిధేయతను మనోధైర్యముతో పెంపొందజేసిన నిజమగు పాఠులుగ విభ్యాతి బడయగలరు. వికసనముగ ప్రాచ్యపత్తి గంధోగము నవేక్షించెదను. ప్రస్తుతపురోద్ధానిబట్టి ప్రవర్తించుడు. మీ ప్రవర్తన గలన మీయూనియను మంచిదికాదని ఖండించుట కవకాశమియకుడు. ఏ సంస్కారములను కలుగజేయవలయు నన్నను ఆ భారమిది. మీవిద్యనంతరమున మీరే సాధించవలయును. గనుకు కావలసినవిధముగూర్చి నిర్వచితాభిప్రాయములు విద్యార్థులకులేవు. బాధ్యతను సహించినవాగును, లుభకముగల్గినవారుగాక ఇతరులు నీకవకాశము చేయవలయు. సామరజననభలవల సమావేశము కాగూడదు. (మ్యూన్ మోటింగులు) రాజకీయసభల క్రింద జేయవలెను.

రామలింగారెడ్డిగారు

సదా సెమ్మదిగ బోయిన ప్రయోజనములేదు. అపుడప్పుడు కొంచెము ప్రతికూలవాతావరణ మననరము దానివలన లాభము గలముగలదు. వివాదము క్రమగు రాజకీయములందు చొప్పున తీర్మానించుకొన్నయంతట మీరెంతయు వంద్యులు ప్రతియువకుడును ప్రస్తుతవిషయములను తరచి గ్రహించుచుండవలయును. అసలు మీయధ్యయమునకు భంగములేకుండ రాజకీయములయందు బ్రస్తుతవిషయములను చర్చించుడు. రాష్ట్రీయసంఘములను అంతర్జాతీయసంఘములను నెలకొల్పుడు. ఈసంఘము ఆభివృద్ధి. ఇంతకంటే ఇతరసంఘము లుండవని తలంచెదను. ఈసంఘము ప్రవర్తనను గురించి పోషించుడు. వెనకటి విధుల ప్రయత్నమును ప్రోత్సహించుచుండ ఆలోచనములను గైకొని సమీచము ప్రవర్తనమును కేంద్రక కార్యమును సాధించుడు. ఎంతటి ప్రతికూలములను ప్రయత్నమును విడనాడక ద్విగుణీకృత బ్రయత్నములతో కార్యమును సాధించుడు మాపర్యంతవరమును బట్టి హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులకు భంగము గల్గినవి భుజముల నెగురజేసి మెయిలుపులవలె భూషించు నవకాశము లేదు. దీనివలన జాతియజ్ఞమును చెడి పని తలంపకుడు.

యూనియను కార్యనిర్వహణ విధానము.

యూనియను సొమ్మును మీదగ్గర నుంచుకొనకుడు. భర్త కర్తల సేవనవి సొమ్ము వారిస్వాధీనములో నుండును. కోకాధిపతిరావున్నను సొమ్ము మనదగ్గరనేయుండును. మనలో కార్యనిర్వాహణనిర్వహణకర్త లేమింటేని మనకార్యములన్నియు విధులు ముగించుచును. మనదేశమున జరుగుచున్న సంగతులన్నిటిని

మనలోకముతో జూచును. విద్యార్థిజీవితమును సంపూర్ణజీవితముగలదానినై జేయుడు. దేశమునందు మాత్రనే మాత్రసభావము లంకురించినవి. దానిమీదనే మీజీవితమును ఏర్పడవలసి యున్నది. ఎక్కువస్వాతంత్ర్యము, బయలుదేరినది. ఇది ప్రతి సంకీర్తనయను వ్యక్తమగుచున్నది.

గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినభావదాన్యము ఇప్పుడంతగ లేదు. పూర్వమున్నట్లు ప్రభుత్వోద్యోగకాంక్ష లేదు. ఇప్పుడు మాకాలమునాటికంటే మీలో ఎక్కువగ ఇప్పుడు తగ్గిపోయినవి. ఇదియే మీజాతీయజీవనమునకు నిదర్శనము. దేశభక్తులంగండు. వ్యక్తిజాతియును జూచుకొనరాదు. విద్యాసంగ్రహములకై మీరే పోరాడవలయును. విద్యానిష్ఠయులను (కటికులం) తగ్గించవలయును. పరిశులందు చాలమంది ఉత్తీర్ణులు కావలయును. జాతీయ విధానముగ నుండవలయును. భారతీయవిద్యార్థులకు ప్రారంభములో ఉత్సాహ మెక్కువనియు క్రమేణ తగ్గిపోవునని పూర్వము మిల్లరుగారు చెప్పియుండిరి. మీరు కావలసినవి బ్లూయిక్ పోలిటిక్సుగాని పతనీయ గ్రంథములగు రాజకీయములుగావు (టెక్నీక్ పోలిటిక్సు) నిర్మాణ విమర్శమును అలవాటు (కాన్స్ట్రక్టివ్ పోలిటిక్సు) జేసికొనుడు. సిద్ధాంతములు ఎక్కువగుచున్నవి. క్రియారూపమును చాల్చుటలేదు. కాన అది చక్కబడవలయును.

ప్రత్యేకము కార్యోత్సాహమే ప్రయోజనములేదు. నిజమగు కార్యోత్సాహము ముండవలయును. త్రికరణమిదిలేదే కార్యోత్సాహము నిరర్థకము. ఒక కార్యము విజయము గాంచవలయు నన్న కార్య దక్షత యుండవలయును మనశ్శక్తి, పట్టుదల కార్యవిజయమునకు సాధనములు. మన వారు స్వభావమునందున్నవనోవిశ్రాంతి గలవారు (రొమేంటిక్) బాహ్యమగు కార్యోత్సాహముతో మోసపోవుచున్నారము. దీనికి దృష్టాంతముగ తెలుగువారు ఒకదానివెనుక ఒక ఉద్యమమును తలచెట్టిరి అధిక కార్యోత్సాహమును జూపిరి. తుదకు కార్యోత్సాహమును క్రియారూపములో బెట్టలేకపోయిరి. వారి అంధ్రరాష్ట్రోద్యమము, విశ్వవిద్యాలయము, స్టూడెంట్స్ కలెక్షను అంధ్రప్రదేశ్ములు ఇప్పుడెక్కడ నున్నవో తెలియదు. జాతీయ విద్య సంఘసంగ్రహములను ప్రారంభించిరి. అది ఏమయ్యెనో తెలియదు. ఆరంభకార్యమువలన ప్రయోజనము లేదు. మిమ్ము నిరుత్సాహపరులకు జెప్పినదిగాదు. కార్యదీక్ష, దక్షతయున్నవారి కార్యోత్సాహము నిష్ప్రయోజనమని చెప్పుచున్నాను. అంతియగాని చేరుగాదు. కాన జాగరూకతతో, దూరదృష్టితో కార్యవరణమునకు గడంగుడు. ఇట్లు అన్నయలకు నా ఆంధ్రసోదరులు నిందించినది నిందించినదగుగాక. విజయజెప్పక తీరదు. కేవలము నిర్లక్ష్యముగును స్వలాభపరాయణులగు నుండుటకంటే కార్యోత్సాహముమేలే. కాని కార్యరూపమును చాల్చుటయు జేయవలయును.

మీనాయకులకు లోబడి వారి ఉత్తరపురకారము ప్రవర్తించుడు. స్వయము మీకు తెలియునని భ్రమించకుండ ఒకవేళ నాయకుల యభిప్రాయముతో మీరు స్వబుద్ధితో యోచించి చూచినపుడు భిన్నాభిప్రాయమున్నను, అంగీకరింతు కిష్టము లేకున్నను వారిమాటను విశ్వసించుడు. మన వ్యక్తిత్వమునుమానుకొని నాయకులయొద్దను శరసాసహించుకొన్న ప్రయోజనము లేదు.

అంధ్ర విద్యార్థుల సమావేశమున ఎట్లు వోటు నియమలయు నని భిన్నాభిప్రాయము వచ్చి విడిపోయి క్రమశిక్షను విడిచేరుసభను గావించిరి. అట్లు చేయకుడు. విద్యార్థిసభతి గ్రహములయందు క్రమశిక్ష, కార్యనిర్వహణకర్తని గ్రహించుటకు అవకాశములు గలవు. వానిని వృథా పుచ్చుకుడు. వానిని ప్రకృతితోను అలవాటు జేసికొనుట

అధికారము నంతను మనచేతిలోనే ఉంచుకొనక అందరికిని వదలివేయవలయును. వ్యక్తులును సంఘములును కలసి పని చేయవలయును. సాంఘిక సేవ జొనర్చుడు. ఇదియే దేశారాధనము. ఇదియే దేశభక్తి. జీవితసంగతులను యదార్థమును గ్రహించుడు. అమెరికా, స్కాట్లాండులో సాంఘిక సేవ బీదలకు సహాయము జేయుచుండురు. మనముగూడ అట్లునే జేయవలయును. ప్రత్యేకము కార్యోత్సాహమే యున్న మోసము కపటముగూడ నిలవదు. కాన శ్రద్ధ వహించి మోసము అలవడకుండ జూచుకొనము. పిన్నవయసునే కార్యదీక్ష, క్రమశిక్ష. అలవడకున్న పెద్దలనయిప్పదవ పట్టువదలు. భారతీయులు కార్యారంభముననే ధైర్యముతో పనిజేయుటకు సిగ్గుపడుదురు. కారణమెద్ది? జాతిభేదములు కారణము. ప్రస్తుతసమయము చాలమంది. భాగ్యదయమును సూచించు

చున్నది. ప్రజలందరను ఒకేమార్గమున ప్రవర్తించుచున్నారు. ఆత్మప్రబోధము వికాసము గల్గినవి. మీలో మీకు భిన్నాభిప్రాయము లున్నను సహించుకొనవలయును. నిదాన బుద్ధిని గడించవలయును. ఇదియేనిధి. ఆన్నివిషయములను, మీకు నచ్చుచున్నను, సానుభూతితో యోచించుడు. ప్రస్తుతసాంఘిక రాజకీయమునకు లెట్లున్నను నిదానముతో ప్రవర్తించు మీ యభిప్రాయముతో ఏకీభవించువారై పత్రికలనే కాక భిన్నాభిప్రాయముగల పత్రికలనుగూడ జదివి విషయములను గ్రహించుడు. భిన్నాభిప్రాయము లున్నను వాద ప్రతివాదముల విలువను ఉపయోగమును పరిశీలించుడు. మనస్వలుబుద్ధివినియోగించి మనమే పర్యవసానమును గ్రహించవలయును. మీ కళాకాలయందును, గురువులయందును భక్తి విశ్వాసములతో నుండుడు. ఇతరులు మీతగవులను పరిష్కరించు అవకాశమును గలుగజేయకుడు. మీలో మీరే గురువులు విద్యార్థులు చక్కబెట్టుకొనుడు. ఉపాధ్యాయునకును, విద్యార్థికి ఏకత్వము లేకుండుటచే కష్టములు సంభవించుచున్నవి. విశ్వవిద్యాలయపు పటాలమువచ్చిన కష్టముగనున్నను దానిలో వేసవేలగ జేరుడు. మనదేశమును రక్షించుకొను విధానము సేర్పకొనుడు. నగరము నందేగాక పట్టణేతరప్రాంతములగూడ ఇట్టి యూనియనులను స్థాపించుడు. కార్యమును సాధించుటకు సభలను జరుపుము వికాల హృదయమును గల్గియుండును. ఆత్మనిగ్రహమును సంపాదించుడు.

శ్రీనివాసయ్యగారు

రెడ్డిగారుచెప్పిన సంగతులను వ్యక్తీకరించి ఆ గుణములను అలవడజేసికొనవలయు ననిరి.

భిన్నాభిప్రాయమువచ్చినను ఆంధ్రవిద్యార్థులవలె విడిపోయి వేరే సంఘముల సేర్పరుచుకొనక (రెడ్డిగారు జెప్పినట్లు) సమానభావములతో ప్రవర్తించి ఏకసంఘముగ నుండుటకే ప్రయత్నింపుడు. లేకున్న మీ కార్యము భగ్నమగును. మంచి కలమును నిర్మించుకొనుడు అని చెప్పిరి.

అధ్యక్షునకు, రెడ్డిగారికి సభ్యులకు వందనములతో సభముగిసెను.

తిరువూరు తాలూకా రెడ్డిగూడెంలో వదురునూలు కలదనియు సేతగాండు కావలెననియు వారకరైనా వచ్చుతో వసతులు ఏర్పాటుచేయబడుననియు చినవెంకటరత్నంగారు తెలియజేయుచున్నారు.

సాలూరులో నున్న కుమ్మరినాయకులు కల్లు పట్టుటకు అవసరమైన కుమ్మరిస్వరూపములను తయారుచేయుట మానిరి.

కొండామనగరమందలి అసోలోబందరులో యువరాజుగారి స్వాగతమునకు సన్నాహములు జరుగుచుండెను. శ్రేణులకు కొయ్యతో చేయబడిన గ్యాలరీ కట్టబడెను. మంగళవారం సాయంత్రము కొంచెముసేపు వానజల్లు కొట్టగానే, ఆ గ్యాలరీ నేలమీదికి కూడెను. ఒకపనివాని మంచిగాయములు తగిలెను.

మదరాస్ కార్పొరేషన్ నోటీసు

రూ 5,00,000 యయి చెన్నపురి కార్పొరేషనువారికి బదులు కావలసియున్నది. ఆసొమ్మును వారు డిజెంచరుపత్రముల మూలముగా బదులుపుచ్చుకొన కొరుచున్నారు. ఆసొమ్ముకు వారు సాలుకు 100 కి రూ 7 లు చొప్పున వడ్డీనిచ్చెదరు. ఆవడ్డీ 6 నెలలకోసారి యియ్యబడును. అసలు యుక్కుదివండ్లకు తీర్మానముగా చెల్లించబడును. దానిని గురించి వివరములు షరతులు తెలియగోరువారు ఈక్రింద చేవ్రాలుచేసినవారికి దరఖాస్తులు పంపిన బడయగలరు.

తెండ్రులు ధరావత్తు మొత్తముతో సహా 1921 సం॥ రం అక్టోబరునెల 3 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ఈఆఫీసు కమిషనరుగారికి వంతువలెను. 1921 సం॥ రం అక్టోబరునెల 18 వ తారీఖులోపున తతిమసొమ్మును పూర్తిగా చెల్లించవలెను.

కార్పొరేషనుఆఫ్ మద్రాసు. రెవెన్యూడిపార్టుమెంట్. డి. హెచ్. ఎమ్ బవర్

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ వేస్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

(1913-వ సంవత్సరం ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్ట్ క్రింద రిజిస్టరు చేయబడింది.)

(3108)

మూలధనము రు 3,00,000

ప్రస్తుతము వసూలు చేయు ధనము రు 1,00,000

భాగము ౧-కి రు ౨౧ లు చొప్పున ౧౨,౦౦౦ భాగములు. భాగముల సామ్యము వరభాగముతో రు ౫ లు; అలాంటి మొత్తము అయినప్పుడు రు ౫ లు; మిగిలిన సామ్యము ఒక్కొక్క మానవునకు తక్కువ కాని వ్యవధిగల 3 వాయిదాలలో ఇవ్వబడును.

డైరెక్టర్లు

- 1 శ్రీ వైదా చినరామకృష్ణయ్యగారు, జమిందారు, బాంకరు, కాకినాడ.
- 2 సూరి వేంకటనరసింహశాస్త్రిగారు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘ కార్య నిర్వాహకసభాధ్యక్షులు, రామమహాన కేంద్రగ్రంథాలయాధ్యక్షులు, బెజవాడ.
- 3 నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావు పంతులు గారు, బాక-ఎల్-లా, మేనేజింగు డైరెక్టరు, ఆంధ్ర కర్మాగారము; ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాలగ్రామ సంఘమునకు ప్రెస్టి, గుంటూరు.
- 4 బచ్చు నాగభూషణరావుగారు, కార్యదర్శి, క్షానవాయిసి గ్రంథాలయము; భూస్వాములు; బ్యాంకర్లు; పేరకలపూడి. (గుంటూరు జిల్లా)

- 5 పుకుంబాక నరసింహయ్యగారు, కార్యదర్శి, శ్రీ వేంకటాద్రిశాయని బాటికపాతశాల; భూస్వాములు; వెదపాలెం. (గుంటూరు జిల్లా)
- 6 పురాణం సూరిశాస్త్రిగారు, డి.వి.ప. భూస్వాములు; బ్రాహ్మేటికు; గుడిచిపట్నం
- 7 బొడ్డుపాటి హనుమంతరావుగారు, కార్యదర్శి, శ్రీ సత్యనారాయణ వరప్రసాద గ్రంథాలయము; భూస్వాములు; బొడ్డుపాడు. (కృష్ణా జిల్లా)
- 8 పుచ్చా శ్రీరామకృష్ణగారు, కార్యదర్శి, ఆర్యబాలసహజము; భూస్వాములు; వెదపాలెం. (గుంటూరు జిల్లా)
- 9 అయ్యంకి వేంకటరమణయ్యగారు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసంఘ గౌరవ కార్యదర్శి, రామమహాన కేంద్రగ్రంథాలయ గౌరవకార్యదర్శి, బెజవాడ.

విస్తరణము.

భారతవాణికి విస్తరణగారంధ మైనది. నవయుగాదిర్పాదమున నీవాణి తన యభ్యుదయ మార్గమున గర్వస్థానము చేరి, విభవాభిరామంబగుటకు జనులయంద దాతృత్వ క్రియ వాత్మగారవమును పురికొల్పుచు, వారికి తమ వెనుకటి చరిత్రయందు గర్వమును, భావియభ్యుదయమందు విశ్వాసమును ఉజ్జీవింప జేయవలసియున్నది. ఇందుకొర కి భారతీయవిజ్ఞానము సభివృద్ధిచేయవలసియున్నది. మరియు నీవాణి యవ్యక్తిత్వ మెన్నెన్ని సంఘముగ పరిణమించినదో వాని నన్నిటి నుద్ధరింపవలసియున్నది. కవిరాసులిల్లి నానావాసము చేసి యామె ధర్మవ్రతసమర్పణలను ప్రచారణ చేయవలసియున్నది. ఆంధ్రవాద్యమునకును, సాంప్రదాయపారంపర్యమునకును అనుకూలముగ వాణియపురాణగాధలను విలించియు, లిక్కు-పోతన-కృష్ణ దేవరాయాది వాణియ కీర్తనలనును వ్రాయించియు, ప్రచురింపవలసి యున్నది.

ఈ కార్యమునై విశేషముగ గ్రంథములను, చిత్రకళానిర్మాణములను బహులు పెడవలయును. ఇట్లు, ముఖ్యముగ అన్ని పనిముట్లతోను పరిపూర్ణముగ సంపాదించబడిన యొక ముద్రణాలయములముననే జరుగదగి యున్నది.

ఆంధ్రదేశమున ముద్రణమునకుగల అసౌకర్యములు ఆంధ్రదేశమున ముద్రణమునకు ప్రయోజనమునకు, పూర్తిగా నవతి తక్కువగా నున్నదని భారతీయుగా చెప్పవచ్చును. చెప్పవచ్చునందు గల కొలది తెలుగు ముద్రణాలయములు తమ పరిమిత శీతలతేజ యున్నవి; ఇంతేగాక, అక్కడ నూలిచాల సామ్యముగా నున్నది. ఇక తెలుగుజిల్లాలలో నక్కడక్కడగల ముద్రాక్షరశాల లన్నిటియందును ఒకటి రెండు దక్క-యంత్ర సాహాయ్యము తక్కువగా నున్నది. ఇవియైనను "అకలు బోర్డు" "మ్యునిసిపాలిటీలు" "గవర్న మెంటు" - మొదలగు వారి పనులతోన, బాహ్యవర్గములోను తీరకలేకయున్నవి.

ఇట్టి స్థితిలో తేలికపై నగ్రంథకర్తలు, ఒక ముద్రణాలయమునుండి మరియొక దానికి తిరిగి తిరిగి వేసారి కడ కెట్లుగా ఒక గ్రంథమును ముద్రింపగ లెగినయెడల, అది చక్కగా నుండక పోవుటయో, సమయమున కందకపోవుటయో, తటస్థము

యై మరయు ఈ ప్రస్తుతస్థితియందు ఒక రే గ్రంథకర్తలను ముద్రించువారును, ప్రయోజనము చేయవలయును, అయ్యకములు చేయువారునై యుండవలసివచ్చుచున్నది. మీరు మిక్కిలి గ్రంథకర్త తన గ్రంథమును ముద్రించి ప్రచురించుటకు జలము ద్రవ్యమును రానే సేకరించుకొనవలసి యుండుట ప్రాయశఃకముగా నున్నది. ఈస్థితి నుట్టికి తొంబదితొమ్మిదవదికి దుష్పరముగా నుండును.

ముద్రణ మభివృద్ధి జేయుటకు దగిన సావకాశములు ఆంధ్రదేశముందు ముద్రణావాత్యాభివృద్ధికి, ఒక పూర్తియైన "టైప్ ఫౌండరీ" (Type foundry.) అనగా అయ్య అక్షరములు పోతబోయె యంత్రాలయము చాలా అవసరము అక్షరములకు ప్రతి ముద్రాక్షరకాలవారును చెప్పవచ్చును. విశేష స్వయ ప్రయోజనములకు కాలవిలంబమునకును నోర్చి తెచ్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. చెప్పవచ్చున "టైప్ ఫౌండరీ" లైనను తెలుగు "టైపు"ల యభివృద్ధి కేమియు క్రద్ధ వహించుట లేదు. ఇతరదేశభాష లన్నియు అనేక రకముల "టైపు" లను గలిగియుండగా తెలుగున ౬ రకములే కలవు. వాటిలో వైనను కి రకములే ములభముగా దొరకును. ఈ మూటిలోను గ్రంథముద్రణమునకు లభించునవి రెండు రకములే. ఈ సందర్భములనుబట్టి పూర్తిగా పనిముట్లుగల "టైపుఫౌండరీ" చాల లాభకరముగ నుండగలదు. అనేక రంగులతో "వాల పాస్టర్లు"ను చిత్రలేఖనములను ముద్రించుటకును - బొమ్మలను తయారు చేయుటకును, పుస్తకములందు వివిధగా పటములను వేయుటకును "లిథో ప్రెస్సు" "హాఫ్ టోన్ ప్రెస్" సామానులను ముఖ్యవసరములై యున్నవి.

కేంద్రముద్రాక్షరశాల: ఆంధ్రదేశమున కవసరము ఆంధ్రదేశమునకు కేంద్రస్థానమున "టైప్ ఫౌండరీ" "లిథో ప్రెస్" "హాఫ్ టోన్ ప్రెస్" సామానుల వర్తనలతో నున్న ముద్రాక్షరశాల ఆత్మంకాతకత్వముగ నున్నది. పుస్తకముల ప్రయోజనము గాక వేదములు, చిత్రపటములు మొదలగు వాని ప్రయోజనము అవసరము జరుపవలసి కున్నది. ఈ కంపెనీవారు నిర్వహ్యము లైన ప్రామాణ్య గ్రంథములనే ముద్రించుచుందురు. పుస్తకములు బొమ్మలు వగైరాలు అయ్య

కీ, అయ్యకముచేయు వ్యాపారము మిక్కిలి లాభకరమైనది ఈ ముని చేయుటకు అనేక కంపెనీలు పెట్టియు కావలసివంత పని గలదు. ప్రస్తుత స్థితిగతులను బట్టియు క్రమవృద్ధి గాంచగల పాఠకుల సంఖ్యను బట్టియు, భారత విజ్ఞానాభివృద్ధిని బట్టియు ఈ కంపెనీయొక్క లాభములు విశేషముగ వృద్ధియై తీరవలయును. ఈ కంపెనీ వ్యాపారము పెట్టుబడిచారులకు లాభకరముగ నుండుటకే గాక దేశోపయోగ మైనదిగ కూడ మున్నది. కాబట్టి ఇందువలన పెట్టుబడిచారులకును దేశమునకు గూడ వాత్మజీవముననే గాక కాలాగారమున గూడ గతి కలుగుచుండును. బట్టి ఈ యుద్యమము సర్వసాధనకీ యగు నాదగి యున్నది. కావున ఈ కంపెనీ వై యుద్దేశ్యములతో ప్రారంభింపబడినది.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ ఈ కంపెనీ ప్రస్తుతము వాగా పని చేయుచున్న బెజవాడ ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రెసును యావత్రి అయ్య అర్చి వాక్య పరచి యంత్రములతో గూడ రు 20,802-8-0 లకు వెంటనే కొనుటకు నిర్ణయింపబడినది.

ఇదే "ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ముద్రాక్షరశాల" ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘముయొక్క సొత్తి అయి యున్నది. 1913 సంవత్సరమున చెప్పబట్టియుగా జరిగిన ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహాసభలో ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘమునకు ముద్రాక్షరశాల నొక దానిని ఏర్పాటుచేయ సంకల్పించబడినది. కొంతకాలము చందాలు గూడ వసూలు చేయబడినవి.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ వసూలు అయిన మొత్తము చాలవందల కాకుల కింకా ముక్కు అయ్యగా తీసికొని వచ్చి సదరు ముద్రాక్షరశాలకు అత్యుచు లగు వస్తువు లన్నియు సంపాదించ బడినవి.

ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘమునకు సదరు ముద్రాక్షరశాలయందు రు 8,000 ల విలువగల పేర్లు ఇయ్యబడినవి.

మిగిలిన విషయములన్నియు "ప్రోస్పెక్టు" కందు "మెమోరాండము" నందు చూడగలరు. వలయువా రెట్లు వ్రాయవలెను

అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య, మేనేజింగు డైరెక్టరు, బెజవాడ.

మిక్కిలి పుష్కలతను యిండియా దేశమునందు మెరుగునకు చేరువ గలుగుటకును మాంధ్యము వదలుటకును భావకత్తి హెచ్చుటకును తలవెండ్రుకల పుష్కలతనుగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతి స్త్రీయును పులిపురుషును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజిస్టరు)

తలవెండ్రుకలకు నూతన పొందర్యమును కలిగించి దానిని బాగుగా పెంచుటకు తగిన శక్తి కలనూనెయందు కలవు. చుండును పోగొట్టును. ఈ నూనెలకు పట్టునంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. మరి మెదడుగుటలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును

కామినియా ఆయిలు తలనూనె అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును, పెద్దవారికి మహాపకారము మొనరించినది.

నేను కిని నవనూగించిచూడుదు.

తల ఒకబుడి 1.0-0 ని. పి. చాక్కి 0.6-0 అణాలు. మూడుబుడ్లు 2-10-0 ని. పి. చాక్కి రు 0-12-0 అణాలు సోక ఏకెంటు. ని. పి. మిడియూర్లరు కమిషను రు 0-2-0 ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లో-యిండియను డ్రగ్స్ అండు తెలుగులు కంపెనీ. 155 బహ్మచుపేట, బొంబాయి.

D 126 W 100.

మలయ చందనము

గనేరియా అను తెగకొకమునకు వాతావరణము, తత్వములేరు. కిరీతానీలో వుండెను. ఎలంపు, తెలుపు, పచ్చ, నలు మూడు రిజముల తెగకొకమున నూనె తొలలలో వూర్చును. స్త్రీల వలకును బాధ్యులకు కూడ ఇది రాశోదకము.

ద్రవ్య 1-1 ను 2-4-2.

1 చుండి (బెలయచందనమున కనుకాను) ద్రవ్య 0-6-0

1151

ముకుతోధక

ముకుకుల నున్న గు గర్భాంత దోషములను శోధిస్తే సంతానము నొసంగు చింతావది. ద్రవ్య 2-0-0

వీ యూషము

కాఫీ, టీ, శోకోలను జమిల. మరి నవనూనె. నవనూనె గల ఆయుర్వేదయోగము. ద్రవ్య 0-12-0

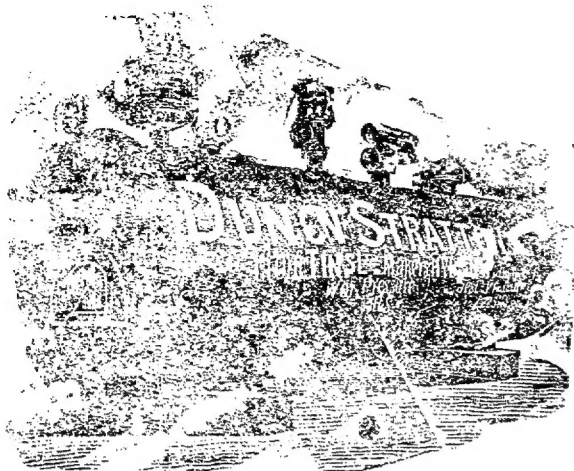
కంధర్వశాస్త్రశ్రీ, రాయశరం, (గోదావరి.)

DUNCAN STRATTON & Co.

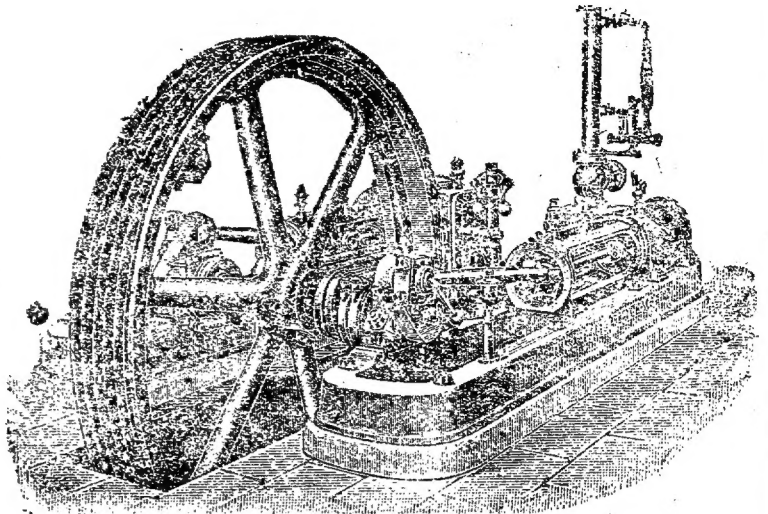
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

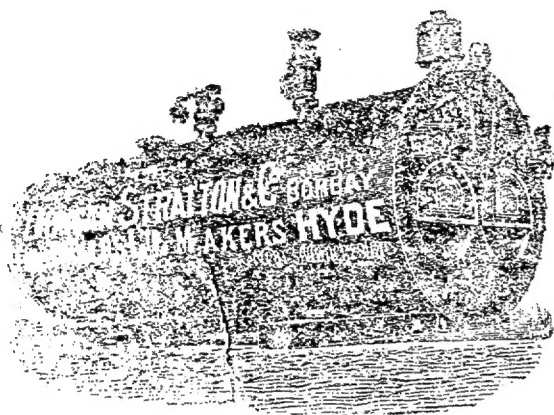
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 91 మెయిన్ వీధి, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
కుండును — డయామీటరు
ఆ 4, మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు
80 పౌండుల మొదలు
160 పౌండుల వరకు కుండును.

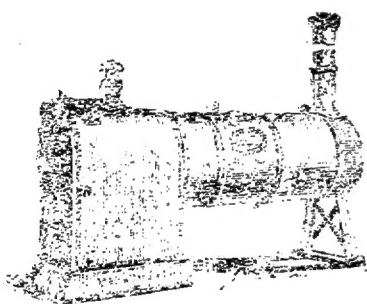

హైడ్రాస్టాటిక్ కాంక్రీట్ బాయిలర్లు.

హైడ్రాస్టాటిక్ బంకామెరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు కుండును.

డయామీటరు 8 అ. మొదలు 10 అ. వరకు కుండును.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 100 పౌ. మొదలు 250 పౌ. వరకు కుండును.

లోకో మోటివ్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 60 పౌండుల మొదలు
100 పౌ. 120 పౌ. 150 పౌ. వరకు కుండును.

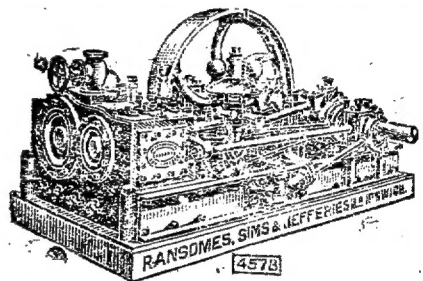
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
డయామీటరు 8 అ. మొదలు 10 అ. వరకు కుండును.
స్టీమ్ బోయింగు ప్రెషరు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల వరకు కుండును.

ఈ క్రింద తెలుసుబడిన వాటిని
సర్వము చేయుదుము.

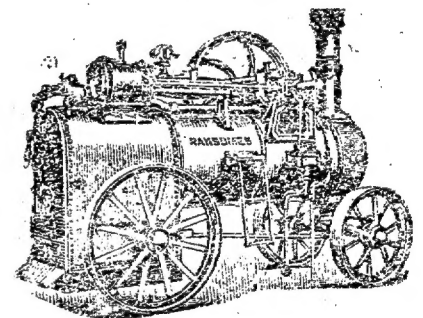
దూది బొగ్గింగు మెషిన్, వాటి సామానులు
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్
దూది ప్రిన్సింగు మెషిన్
దూది పిండింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్ ఫైవర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డచేయు మెషిన్
వడ్డు బియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి సామానులు
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
శాగర్లు, వ్యవసాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరసన్ నూనె కరుడు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
లేతులు వర్క్ సాపు కొరముట్లు
స్టీలు షాప్టింగు, కప్పింగులు, పెడెట్టులు
కాట్ బరన్ ఆండ్ కాస్టల్ విల్ ఫుల్లియ.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

సైడ్ బై సైడ్ కాంపాండ్
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

1 (కాన్ కు సాపు మొనసుండి పోట్ రియబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజనులు కూడ గలవు.

హై స్పీడు కాంపాండ్ ఎంజిన్లు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెషరు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపాండ్ — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీము ప్రెషరు 150 పౌండుల గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

తెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్స్ ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రొప్రైటరు గారైన
మానేవల్ బాపనయ్యగారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, నైరేత్యము, కడితము, రొమ్మకడితము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బితో సహా కల రూ॥ 0—10—0; డబ్బితో 1—కి రూ॥ 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు కలు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

